

Velká nad Veličkou

ZPRÁVODAJ

2019/4

*Společná fotka z Pohádkové cesty. Foto: Petra Štátná
Titulní strana obálky. Foto: Marek Svoboda, www.marapara.cz*

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

závěr letošního roku se nám kvapem blíží a Vám se dostává do rukou poslední číslo letošního zpravodaje. V předchozím vydání jsem Vám v úvodu slíbil podrobné vyúčtování tradičních a největších kulturních akcí, které jsou v naší obci každoročně pořádány.

Jak to tedy dopadlo?

Celkové **výdaje** na Hornácké slavnosti 2019 činily **731.791 Kč**. Určitě se nejedná o malou částku, která mimo jiné zahrnuje, vzhledem k rozsahu a charakteru slavností řadu položek, přičemž k těm nejvýznamnějším patří výdaj za ozvučení (192.390 Kč), opravy laviček, stolů a pódia na Hornáckém stadionu (83.561 Kč), zabezpečení bezpečnostních služeb, včetně zásahového vozidla (78.677 Kč), mobilní WC a zařízení pro mytí rukou (53.240 Kč), krojovné vyplacené účinkujícím (55.750 Kč) nebo úhrada dopravy účinkujících (24.812 Kč) a dalších bezmála 45 položek. Celkové **příjmy** z Hornáckých slavností jsou ve výši **1.198.086 Kč**. Příjmy ze vstupného 778.640 Kč (páteční večerní program 171.500 Kč, sobotní večerní program 554.220 Kč, program na „Fňukalovém“ 34.920 Kč a výstavy 18.000 Kč). Příjmy z poplatků za místa a pronájem v rámci jarmaku činily 270.046 Kč a dotace obdržaná od Jihomoravského kraje byla poukázána ve výši 150.000 Kč. Znamená to tedy, že letošní slavnosti skončily s **přebytkem 466.295 Kč**.

V rámci Ozvěn Hornácka se v pátek uskutečnil koncert Jaromíra Nohavici, přičemž celkové **výdaje** činily **1.124.249 Kč** (procentuální honorář za vystoupení interpreta, poplatky OSA, ozvučení, bezpečnostní služby, WC apod.). Oproti tomu **příjmy** z prodeje vstupenek a pronájmu stánků jsou

ve výši **1.306.326 Kč**. Uvedený koncert skončil v **přebytku 182.077 Kč**. Navazující sobotní program znamenal celkový **výdaj** ve výši **206.730 Kč** (ozvučení a zastřešení pódia 84.700 Kč, bezpečnostní služba 18.101 Kč, mobilní WC 16.456 Kč apod.). **Příjmy** ze vstupného, pronájmu v rámci jarmaku a na Strážné hůrce byly celkem ve výši **71.960 Kč**. Samotný sobotní program skončil ve **ztrátě 134.770 Kč**. Pokud budeme hodnotit oba dva dny Ozvěn Hornácka, jedná se mírný **zisk** ve výši **47.307 Kč**. Tolik tedy řeč čísel.

Co mne velmi trápí, je skutečnost, že i přes veškerou snahu se neúměrně dlouho táhnou jednání s orgány státní správy, ať už jde o smluvně zakotvenou možnost realizovat opravy na komunikacích v centru obce nebo za účelem zvýšení bezpečnosti v dopravě snížením nejvyšší povolené rychlosti při příjezdu od Louky a výjezdu z naší obce směrem na Slovensko. Rovněž tak příprava některých investičních akcí se protahuje díky ne vždy jednoduché legislativě.

Naopak z čeho mám velkou radost, je přístup řady zaměstnanců obce a obecního úřadu k plnění mnohdy časově náročných úkolů, a to i na úkor svého volna. Rovněž tak je potěšitelná aktivita řady dobrovolníků z veřejnosti nebo odborných a poradních orgánů vedení obce při pořádání jednotlivých akcí.

Vážení spoluobčané,

závěr roku je obdobím bilancování a současně plánů do dalšího období. K tomu, aby vše probíhalo podle představ každého z nás, je nezbytné pevné zdraví a zázemí.

Přeji Vám všem pohodové klidné prožití nadcházejících dnů a svátků, v kruhu svých blízkých a načerpání energie do dalšího roku, který je před námi. Těším se na setkání s Vámi při akcích, které budou provázet závěr letošního roku, ať už připravených obcí, nebo ve spolupráci s jejími partnery.

S úctou Petr Šmidrkal, starosta

Zastupitelstvo a rada obce Velká nad Veličkou informují

O závěrech z 5. zasedání zastupitelstva a schůzí rady obce

Zastupitelstvo obce na svém 5. zasedání schválilo rozpočtové opatření č. 5. Na příjmové straně se např. jednalo o navýšení o 250.000 Kč v důsledku prodeje a těžby palivového dřeva a navýšení ostatních záležitostí kultury o 400.000 Kč, souvisejících s příjmy v rámci Hornáckých slavností 2019. Na výdajové straně se jednalo pře-

devším o navýšení ve výši 1,2 mil. Kč ve prospěch vybudování vodovodu na náměstí. Součástí byl i finanční dar Nemocnici Kyjov ve výši 50.000 Kč pro pořízení nového sanitního automobilu. V majetkoprávní oblasti byl úspěšně završen proces odkoupení polorozbořené nemovitosti na Husím rynku. Schválen byl Program rozvoje obce Velká nad Veličkou na období 2019–2024. Bylo schváleno členství Obce Velká nad Veličkou ve spolku Bratrství

Čechů a Slováků Javořina, z. s. Byly projednány předběžné výsledky Hornáckých slavností a Ozvěn Hornácka. **Rada obce** se v uplynulém období zabývala zejména investičními akcemi, mezi které patřila rekonstrukce kotelny na DPS, dokončená před vydáním tohoto čísla Velického zpravodaje. Byl pořízen a dodán drtič dřevní hmoty a podepsána smlouva pro pořízení nákladního vozidla s hákovým nosičem kontejnerů, podle jednotlivých cenových nabídek. Byly projednány možnosti vybudování cyklostezek / cyklotras, jednak navazující na již budovanou trasu Vrbovce – Kuželov a jednak pro trasu Velká nad Veličkou – Louka, přičemž za prioritní je považována trasa vedoucí podél silnice I/71. Pokračovaly přípravné a projekční práce na rekonstrukci mlýnského náhonu, rozšíření počtu hrobových míst v jednotlivých kategoriích na novém hřbitově, vybudování parkovací plochy u bytovek, vybudování dalších částí kanalizační sítě a obecního vodovodu. Řešeny byly otázky možného pořízení nového cisternového automobilu pro JPO II, kde je obec v rámci žadatelů o dotace zařazena celostátně na čtvrtém místě, z hlediska Jihomoravského kraje na místě prvním. Aktuálně probíhá výběr za účelem pořízení nové dodávkového automobilu, protože stávajícímu již nebylo prodlouženo technické oprávnění v důsledku koroze nosných částí. Na základě výběrového řízení byla vybrána nová pracovnice na funkci mzdová účetní, správce daní a poplatků. Proveden byl výběr dodavatelů silové elektřiny a zemního plynu. Projednány byly možnosti provozování atletického oddílu v obci.

O aktuálně probíhajících stavebních akcích a opravách

Pokračuje akce „Rekonstrukce sportovního areálu – Velká nad Veličkou“, v rámci které bylo řešeno technické provedení a vybudování opěrné stěny. Dokončena byla výše uvedená rekonstrukce kotelny na DPS. Před realizační fází se aktuálně nachází vybudování vodovodu na náměstí. Probíhá zaměření, projektová příprava a související čištění mlýnského náhonu.

O přípravách a plánování kulturních a dalších akcí v následujícím období

Finišují přípravy akcí spojených s nadcházejícími svátky. Proběhlo upřesnění konání jednotlivých akcí na KD pro období leden–květen 2020. Nová sezóna bude zahájena 21. Plesem obcí Hornácka, konkrétně v pátek 10. 1. 2020. Tak jako v loňském roce proběhne Taneční ples. Z dalších akcí se bude z hlediska pořadatelsví obce jednat např. o ŠlágrPartu, dvě divadelní představení, dětský maškarní ples s kapelou Maxicí apod.

Děkují

Všem organizátorům a pořadatelům kulturních, sportovních a vzdělávacích akcí. Všem, kteří se na jednotlivých akcích podílejí a jsou zapojeni do veřejného života v obci.

Tomáš Kočko

V rámci „Kračunovského turné“ zavítá Tomáš Kočko s orchestrem i k nám do Velké nad Veličkou. Na vánoční koncert se můžete těšit 19. 12. 2019 od 19.00 v Kulturním domě.

Kromě repertoáru z CD Koleda, známých lidových koled v jedinečných aranžích a vánočních autorských písní, zazní na koncertě také průřez tím nejlepším ze všech dosud vydaných alb skupiny.

Kapela žánrově staví na moravské lidové hudbě, kterou svým jedinečným způsobem posunuje do jiných rovin. Utváří osobitý celek, který respektuje své kořeny, ale zároveň vnímá a reaguje na své posluchače.

Alba Poplór (2006) a Cestou na jih (2012) získala ocenění Anděl.

Album Velesu bodovalo v prestižní TOP 20 European World Music Charts.

Album Do kamene tesané aneb Ondráš se stalo předobrazem polského divadelního

představení Ondraszek – pan Lysej Góry.

Se svou muzikou objíždějí Evropu od Ruska až po Irsko. Hrají na významných festivalech world music folklórních, folkových, rockových i festivalech alternativní hudby v ČR a v zahraničí.

Tomáš Kočko je známý i na poli režisérském (např. asistent režie muzikálu Jesus Christ Superstar, režisér opery Lazebník Sevillský). Jako režisér spolupracuje s brněnským divadlem Radost nebo jste jej mohli vidět v muzikálové roli v pražských produkcích Jesus Christ Superstar (apoštol Ondřej) a Hair a v brněnských West Side Story, Babylon, Legenda.

Vstupenky na vánoční koncert zakoupíte v předprodeji v kanceláři Kulturního domu ve Velké nad Veličkou nebo v obecní knihovně. Cena vstupného v předprodeji 250 Kč, děti do 15 let 150 Kč. Cena vstupenky na místě 300 Kč.

Amatérské divadlo a profesionální divadlo

Měla jsem tu čest poznat a přivítat u nás v Kulturním domě několik divadelních souborů. Ať to byla ochotnická divadla nebo profesionální soubory vždy to byly velice profesionální herci.

I když právě herci, režiséři a vlastně všichni okolo amatérského divadla nejsou profesionálové. Hrají jednoduše zadarmo, sobě i druhým pro radost. Amatérské divadlo není jen umění. Tito herci přinášejí sami sebe, svou osobnost, už jen tím, že jsou na jevišti. Snaží se vystihnout konkrétní roli, okamžik, který má rozhodující váhu v komunikaci s divákem. Divákem, který chtěl tuto chvíli sdílet s ním. Myslím si, že v amatérském divadle není hlavním cílem a smyslem vytvoření divadelní či umělecké kvality. Je to obrazem a odrazem lidí, obce, společnosti a jednotlivých lidských osudů, která se vkládají do hereckých postav z míst působnosti divadla.

Na druhé misce vah je profesionální divadlo, kde mnohdy ani profesionální

herci nejsou. Spousta těchto herců má vystudovanou úplně jinou profesi a přesto si našli cestu, třeba přes ochotnické divadlo k tomu profesionálnímu. A divadlo mají v srdci. Jejich velikou výhodou je známá tvář a jméno. Nechci v této úvaze upřednostňovat ochotníky nebo profesionály. Chci poukázat na to, že bez ochotníků by mnohdy nebylo profesionálů. A že i divadla, kde nehraje žádný známý herec, rozhodně stojí za návštěvu a vaši podporu.

Cena vstupenky totiž neurčuje kvalitu představení a ani Vám ji nezaručí.

Soňa Pachlová

Plesová sezóna 2020

- 10. 1. 2020 **Ples obcí Horňácka** – Show band, HCM Romana Sokola
- 18. 1. 2020 **Hasičský ples**
- 24. 1. 2020 **Taneční ples** – závěrečná k tanečnímu kurzu, SW band Brno
- 31. 1. 2020 **Školní ples**
 - 1. 2. 2020 **Beruškový bál** – pro děti, Spolek pro rodinu
 - 9. 2. 2020 **Dětský maškarní ples** – kapela Maxíci
- 15. 2. 2020 **Kordárenský ples**
- 22. 2. 2020 **Fašánek** – Velička

Vítání občánků

V neděli 10. listopadu
jsme na obecním úřadě
přivítali 15 nejmladších
občánků naší obce.

Do života jim přejeme
jen to nejlepší!

Milí Veličané,

je tomu už rok, co nově zvolená Rada obce Velká nad Veličkou rozhodla o opětovném zřízení Kulturní komise jako svého poradního orgánu. A po roce se sluší zhodnotit a bilancovat...

Z řad zastupitelstva byla do vedení kulturní komise zvolena etnografka Národního ústavu lidové kultury Magdalena Maňáková a za členy dosazení kandidující z různých politických seskupení, která se ve volbách představila. Členy Kulturní komise se tak staly Monika Kozumplíková, Jana Švrčková a Hana Procházková. Zájem působit v této komisi projevil také Antonín Vrba. Těmi, kdo komisi velmi pomáhají, jsou Eva Šmidrkalová, Soňa Pachlová a Lenka Slováková. Z rozhodnutí Rady spadají pod komisi také Programová rada Hornáckých slavností a redakce velického Zpravodaje. Obě uskupení ale jsou natolik samostatná, že jejich propojení je víceméně formální a obě pracují bez zásahů Kulturní komise.

Komise si již při prvním jednání za účasti členů z minulého volebního období vytyčila své cíle. Pořádat v obci akce, které zde dosud neprobíhají a o jejichž pořádání nikdo jiný zájem nemá. Z tohoto důvodu se uskutečnil již 2x Hornácký kvíz a zájezd na plavání do Velkého Mederu. Veličané měli možnost navštívit divadelní představení Noc na Karlštejně v Kyjově a Popelka

na ledě ve Zlíně, cestovatelskou přednášku Po Americe Dorka Čermáka, představení Srdcovky Zdeňka Junáka a další. Největšími akcemi, které komisi a její fungování velmi dobře prověřily, byly Pohádková cesta za dobrodružstvím a také Setkání u vánočního stromu na první adventní neděli. Pomáhali jsme ale také s dětskou omalovánkou s nejdůležitějšími místy a osobnostmi z Velké nebo iniciovali vytvoření krojových vystřihovánek. Provozujeme facebookovou stránku Kulturní komise obce Velká nad Veličkou, kde uveřejňujeme nejen naše akce, ale i zprávy o nejrůznějších kulturních aktivitách v okolí.

Stejně jako na počátku činnosti nabízíme i po roce pomoc komukoliv, kdo bude chtít ve Velké pořádat nějakou akci nebo naopak bude chtít naše řady spolupracovníků rozšířit. My sami teď víme, že to není práce jednoduchá a je časově velmi náročná, ale přes to nás těší vaše pochvalné reakce a poděkování za proběhlé akce. A to je to, co je naší snahou – dělat něco pro naši obec. Vždyť každý chce bydlet v obci, kde se pořádají akce pro děti i důchodce, je možnost vyjet do divadla bez starostí s lístky a parkováním nebo posedět s přáteli na Letním tanečním večeru. Každý chce, ale málo je těch, kteří chtějí také obětovat svůj volný čas. Děkujeme, že se našich akcí zúčastňujete a dáváte nám tak sílu do další práce.

Členové Kulturní komise

Světluškový průvod

Každé roční období má svá specifika. Co vás napadne, když se řekne PODZIM? Listí, vítr, šero, sychravé počasí, deštník, mlhy... a SVĚTLUŠKOVÝ PRŮVOD. Ten jde tak trochu do kontrastu s tím vším ostatním. A to je dobře. Světýlka uprostřed tmy a zimy mají vnášet naději, radost nebo třeba jen „vykouzlit“ úsměv na tváři. A tomu dětskému úsměvu se, co do krásy, máloco vyrovná. A že těch úsměvů bylo letos nepočítaně.

Letošní Světluškový průvod se konal v pondělí 4. listopadu. Sešli jsme se v zahradě MŠ ve Velké nad Veličkou a za zvuku veselých dětských písniček jsme vyrazili v 17 hodin ve velmi hojném počtu kolem hlavní silnice směrem k místnímu Kulturnímu domu. Tam nás přivítal krásný

ohňostroj. Každé z dětí, které neslo lampíon, navíc dostalo sladkou odměnu. Poté jsme se přesunuli do sálu KD, který nás přivítal opět zvukem veselých dětských písní. Když se všichni účastníci tak nějak „usadili“, v sále se setmělo a začalo krátké divadelní představení „Strašidelný sněm“. Toto představení jsme připravili s dětmi z divadelního kroužku, který pracuje při MZŠ Velká nad Veličkou. Mohli jsme v něm zahlédnout různé strašidelné bytosti (jako například čert, bezhlavý rytíř, ježibaba a další), které upírka Drakulaura svolala na svůj hrad, aby se domluvili, co udělají s dětmi, protože pořád zlobí. Nakonec přišla dobrá víla a navrhla strašidelným bytostem, ať to s dětmi ještě zkusí po dobrém. Děti v sále slíbily dobré víle, že už budou

hodné, budou poslouchat doma i ve školce a ve škole. Tak se nakonec strašidelné bytosti nechaly obměkčit. A když jim děti ještě přednesly básničky a zazpívaly, tak je ještě čekala další malá sladká odměna. Vystoupení dětí z divadelního kroužku bylo provázeno hudebními i světelnými efekty

a paní učitelky pomohly dětem za školy a školky se zpěvem za hudebního doprovodu. Na závěr si všichni mohli zatančit na krátké diskotéce pro děti. A protože nejen členové divadelního kroužku, ale i mnohé další děti přišly v kostýmech, byla to velmi hezká podívaná.

Mgr. Irena Mikesková

Sokol Velká nad Veličkou – Výroční akademie

Proč se vlastně akademie konala, co Sokol nyní dělá, a co chystá?

Dne 19. 5. 2019 jsme uspořádali Sokolskou akademii k 100. výročí založení Sokola ve Velké nad Veličkou. Dříve se tato akademie konala každým rokem, jenže to ještě naše mládež cvičila a chodila do sportovních kroužků organizovaných Sokolem a jeho cvičiteli. Chtěli jsme si připomenout nejen činnost, kterou jsme od poslední akademie vyvíjeli, ale také jsme chtěli uctít památku zesnulého bratra Antonína Pšurného, který tyto akademie organizoval a moderoval.

Bylo zvykem, že na těchto akcích představoval naše úspěšné děti jak v činnosti sportovní, tak i umělecké. Děti z jednotlivých kroužků nám vždy předvedly své

nacvičené vystoupení. Poslední velkou akcí, kterou jsme pořádali, byly soutěže v aerobiku, kdy se ve sportovní hale ve Velké představilo až 170 soutěžících z celé ČR. Trvale udržujeme jen oddíl volejbalu, který se pravidelně schází každé pondělí a soutěžíme v okresních soutěžích a krajské AVL v Brně. Tradičně na Štěpána pořádáme ve sportovní hale volejbalový turnaj pro okolní družstva.

Největší událostí pro nás je vždy Sokolský slet. Loni vystoupila naše děvčata na XVI. všesokolském sletu v Praze. Jednalo se o skladbu pro dorostenky a mladší ženy se speciální skládací obručí. Pro velký počet cvičících byla skladba předvedena

v obou sletových programech. Z Velké nad Veličkou se sletu zúčastnilo celkem 16 cvičenek.

Letošní akademii zahájil pěknými písničkami komorní soubor při ZUŠ, rozveselilo nás vystoupení našich nejmenších dětí z mateřské školy, prohlédli jsme si ukázky z předešlých sletů a fotografie z historie Sokola ve Velké.

Nejmasovější činností v posledních letech byl aerobik vedený Šárkou Hlahůlkovou. Ve filmovém sestřihu jsme si připomenuli jednotlivé skladby, krásné kostýmy i získaná ocenění na moha závodech. Bez obětavé podpory cvičitelů a rodičů bychom toho nikdy nedosáhli.

Následovalo cvičení ze Sokolského sletu 2018, kde jsme viděli naše děvčata ve skladbě Siluety, kterou nacvičila Jarmila Benedová (Pšurná).

Poté jsme uctili památku bratra Antonína Pšurného videem, které na sklonku jeho života natočila Vendula Janásová. Při dlouhotrvajícím potlesku jsme si mohli připomenout, že bez nadšené a aktivní práce bratra Pšurného a celé jeho rodiny by Sokol ve Velké těchto úspěchů nikdy nedosáhl.

Na závěr nám zahrála cimbálová muzika ZUŠ, a po jejím programu jsme zakončili toto příjemné odpoledne.

Děkujeme všem účinkujícím a vedoucím, kteří se na této akademii podíleli. Za finanční podporu děkujeme Obci Velká nad Veličkou.

Budeme se snažit i nadále udržovat tradici Sokola ve Velké a doufáme, že se na příští Sokolský slet v roce 2024 přihlásí i někteří naši původní členové, tentokrát již možná na cvičení rodičů s dětmi.

*Za Sokol Velká nad Veličkou
Jaroslav Prášek*

Koncert učitelů ZUŠ

Svátek patronky muzikantů oslavili učitelé velické ZUŠ stylově – koncertem. V pestrém hudebním programu se představili jak oni sami, tak jejich hosté ze ZUŠ Veselí nad Moravou, kromě nich vystoupil i žákovský elektrofonický komorní soubor.

Učitelské koncerty mají více než pětadvacetiletou tradici, v posledních letech se termín vztahuje k 22. listopadu, kdy slaví svátek sv. Cecílie, patronka duchovní hudby, muzikantů, zpěváků, básníků, řemeslníků zhotovujících hudební nástroje a slep-

K přátelské a pohodové atmosféře hudebního večera přispělo i vnímavé publikum, které jednotlivé výkony oceňovalo bouřlivým aplausem.

ců. Koncert učitelů tedy odstartoval nejen sérii vánočních besídek, které v prosinci pořádá ZUŠ Velká nad Veličkou, ale i řadu adventních a vánočních vystoupení v obci i v regionu.

*Petr Pavlínek,
ředitel ZUŠ Velká nad Veličkou*

Masarykova základní škola Velká nad Veličkou

Přehled činností a aktivit našich žáků za 1. čtvrtletí školního roku 2019/2020

VELETRH VZDĚLÁVÁNÍ V HODONÍNĚ

Dne 3. října 2019 se třída 9.A zúčastnila Veletrhu vzdělávání v Hodoníně, kde se žáci mohli osobně seznámit s vybranou střední školou a také načerpat informace o celé škále ostatních středních škol v Jiho-moravském a Zlínském kraji. Žáci měli prostor k tomu, aby se u stánku školy zeptali na potřebné informace. Příjemným zpestřením byla i prezentace Střední školy Stráž-nice, kde žáci měli možnost vidět studentky školy na vlastní módní přehlídce. Akce byla pro zúčastněné velkým přínosem, protože získali nejen přehled o možnostech studia, ale také o různých oborech a povoláních.

CESTA ZA HISTORIÍ A POZNÁNÍM

Ve středu 9. října jsme se vypravili do blízkého okolí. Cílem naší cesty byl Uherský Brod. V hodinách dějepisu jsme věnovali pozornost Janu Amosu Komenskému, našemu slavnému krajanovi. A teď jsme jeli zúročit naše vědomosti. V muzeu nás čekal program Pátračka. Pracovník muzea nám zadal úkoly a my se rozběhli s baterkami po muzeu pátrat po informacích. Nikdo se neztratil a všichni úkol víceméně splnili. Autobus nás převezl do Buchlovic. Naším tématem je baroko. Zaměřili jsme se na uspořádání v krajině, architekturu, vnitřní vybavení, oblečení a život šlechty. Procházku zámek vystřídal prohlídka parku.

Získané znalosti jsme zúročili po návratu do školy, všichni výletníci z 8.A byli úspěšní.

PROJEKT 72 HODIN

Naše škola se letos opět zapojila do celostátního projektu 72 hodin. Jedná se o tři dny plné dobrovolnických aktivit. Žáci 3.A a 5.B se postarali o úklid některých částí obce a okolí řeky Veličky. Veškerý odpad pak odevzdali na sběrném dvoře. Žáci 4.A tvořili krmítka pro ptáčky.

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ PYŠNÁ PRINCEZNA

Celý 1. stupeň se vypravil dne 16. října 2019 na divadelní představení „Pyšná princezna“ do Strážnice. Divadelní společnost Julie Jurištové z Prahy představila tuto překrásnou pohádku formou muzikálu. Žákům se představení velmi líbilo a herce odměnili mohutným potleskem.

DRAKIÁDA

Koncem října jsme pro žáky 1. stupně uspořádali Drakiádu. Počasí bylo krásné, sluníčko svítilo. Vítr nám sice moc nepřál, ale i tak se podařilo postupně draky dostat nahoru na oblohu.

PŘÍRODOVĚDNÝ KLOKAN

Dne 22. října 2019 proběhlo základní kolo Přírodovědného klokana. Zúčastnilo se 37 žáků z osmé a deváté třídy. Pořadí: 1. Dominik Miškeřík, 2. Kateřina Zríniová, 3. Adina Macková.

DĚJEPISNÁ EXKURZE MIKULČICE

Sedmáci využili dne 25. října jeden z posledních slunných a teplých dnů k návštěvě Slovanského hradiště v Mikulčicích. Žáci byli seznámeni nejen se zdejšími nálezy z doby Velkomoravské říše, ale součástí exkurze byl i doprovodný program. Jednalo se o praktické ukázky práce archeologa, hraní her a třešničkou na pěkném dni bylo představení dravých ptáků a jejich výcviku.

SVĚTLUŠKOVÝ PRŮVOD

SVĚTLUŠKOVÝ průvod se letos konal v pondělí 4. listopadu. Sraz byl v zahradě MŠ a cesta vedla kolem hlavní silnice ke Kulturnímu domu, kde všechny účastníky přivítal ohňostroj. Dále akce pokračovala v sále KD, kde mohli účastníci zhlédnout krátké divadelní vystoupení divadelního kroužku a vyslechnout si básničky a písničky dětí z MŠ i ZŠ. Akce byla zakončena krátkou diskotékou.

EXKURZE BRNO

Dne 8. listopadu pořádala naše škola pro žáky 6. tříd návštěvu Technicko-vzdělávacího centra VIDA v Brně s výukovým programem Chytřejší než Holmes, kde si žáci ověřovali své znalosti především z matematiky, fyziky a chemie. V rámci centra žáci navštívili představení Science show zaměřené na výbuchy. Po dopolední návštěvě VIDY jsme se přesunuli na exkurzi do Moravského zemského muzea v Brně do pavilonu Anthropos, kde jsme navštívili expozici o vývoji a chování člověka od pravěku do současnosti. Akci konáme za účelem podpory technického vzdělání formou hry a zábavy a vždy se ji snažíme ještě propojit

s nějakou exkurzí (vzhledem k větší vzdálenosti z místa bydliště). Tentokrát jsme ji propojili s exkurzí do Moravského muzea, pavilonu Anthropos. Žáci se na akci těšili a návštěva obou výstav splnila očekávání.

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ ŠŤASTNÝ PRINC

Žáci sedmé a osmé třídy vyplnili pondělní dopoledne dne 11. listopadu návštěvou divadla a dějepisnou exkurzí. Nejprve brzy po ránu zamířili do Slováckého divadla v Uherském Hradišti na hru Šťastný princ. Zavítali sem herci až z Kladna a v nápaditěm aranžmá předvedli velmi povedené představení i s řadou výchovných a naučných momentů. Další část dne strávili v památníku Velké Moravy „Na Valách“ ve Starém Městě. Na příběhu fiktivního Mojslava si zopakovali znalosti z dějepisu.

INTERAKTIVNÍ DOPOLEDNE

Žáci devátého ročníku se v pátek 15. listopadu vydali s třídní učitelkou a výchovnou poradkyní do zázemí střední školy – Obchodní akademie ve Veselí nad Moravou, což je pro žáky jedna z nejbližších středních škol v rámci dojezdové vzdálenosti. Škola je spojená s odborným učilištěm, kde se žáci dozvěděli o možných oborech pro budoucí praxi. Dopoledne zahájila výchovná poradkyně školy krásným proslovem o důležitosti vzdělání a také o stále více chybějících pracovních pozicích v rámci učilišť. Poté, již rozdělení do skupin, plnili interaktivní úkoly spojené s danými předměty na škole, např. ovládání robotických aut, rychlostní psaní všemi deseti či programování. Nechyběla ani prohlídka zázemí školy včetně tělocvičny a všech odborných

učeben. Pro žáky neuvažující o studiu na OA, ale spíše učilišti, byly žákům prakticky předvedeny hlavní obory, např. opravář zemědělských strojů, obráběč kovů nebo automechanik, přičemž si okusili jízdu na trenážeru pro budoucí řidičské oprávnění nebo dokonce svařování. Dopoledne bylo pro všechny velmi přínosné.

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ KDY BUDE PO VÁLCE

V úterý 19. listopadu se žáci vydali do Slováckého divadla v Uherském Hradišti, aby zhlédli představení „Kdy bude po válce“,

tedy představení, které ohromnou vizuální scénou předalo žákům zážitky jedné rodiny ze Slovácka v období války. Jednalo se o autentické zápisky a dopisy z doby, kterou bychom jistě dnes nechtěli zažít. Žáci mohli plně proniknout do období válečného světa a života žen, dětí a mužů, kteří položili svůj život za vlast.

DĚJEPISNÁ OLYMPIÁDA

Dne 20. listopadu 2019 proběhlo základní kolo dějepisné olympiády. Nejlepšího výsledku dosáhla Anna Sládková, která postoupila do okresního kola.

Úspěchy našich žáků ve sportovních soutěžích

SAZKA OLYMPIJSKÝ VÍCEBOJ – REPUBLIKOVÉ FINÁLE BRNO

Zuzana Čajková vybojovala 9. místo v republikovém finále ve víceboji ziskem 7 348 bodů. Celkem v této věkové kategorii startovalo 103 nejlepších dívek z celé ČR. Zuzka se na republikové finále probojovala již potřetí a opět svými výbornými výkony vzorně reprezentovala naši základní školu. Letos si atmosféru republikového finále vyzkoušela i Aneta Stáhlová, která v kategorii starších děvčat obsadila taktéž pěkné 9. místo (7 146 bodů). Celkem v této věkové kategorii startovalo 19 nejlepších děvčat z celé ČR.

PŘESPOLNÍ BĚH – ŠKOLNÍ KOLO

Dne 12. září 2019 proběhlo školní kolo přespolečného běhu pro žáky I. a II. stupně. Závodnice a závodníci byli rozděleni do

třech věkových kategorií. Celkem se do soutěže zapojilo 149 chlapců a dívek. Kategorie I., 1.–3. ročník, Dívky: 1. Štípská Aneta, 2. Režňáková Timea, 3. Hořčicová Kamila, Chlapci: 1. Chrenčík Filip, 2. Čupera Jakub, 3. Kadubec David, Kategorie II., 4.–5. ročník, Dívky: 1. Janků Adéla, 2. Krausová Barbora, 3. Kománková Karla, Chlapci: 1. Pinkava Matěj, 2. Klimas David, 3. Miškeřík Martin, Kategorie III., 6.–7. ročník, Dívky: 1. Macháčková Simona, 2. Holčíková Anna, 3. Melichárková Denisa, Chlapci: 1. Melichar Zdeněk, 2. Slovák Adam, 3. Břeň Radim.

ZÁTOPKŮV PŮLMARATON – HROZNOVÁ LHOTA

Letošní již 23. ročník této tradiční atletické soutěže byl opět velmi úspěšný pro družstvo naší základní školy, které v silné konkurenci obsadilo krásné 2. místo.

Běžeczký závod Zátopkova pětka v Hroznové Lhotě

ZÁTOPKOVA PĚTKA – HROZNOVÁ LHOTA

V pátek 4. října proběhl v Hroznové Lhotě již 22. ročník štafetového běhu, který přinesl kromě krásného podzimního počasí i výborné sportovní výkony. Štafeta našich chlapců a děvčat vybojovala pěkné 3. místo.

STOLNÍ TENIS – ŠKOLNÍ KOLO

V pondělí 7. října 2019 se uskutečnilo školní kolo tohoto populárního sportu. Děvčata a chlapci soutěžili ve dvou věkových kategoriích. Celkem se do turnaje prezentovalo kolem třiceti sportovních talentů. Kategorie I., 6.–7. ročník, Dívky: 1. Kohútová Julie, 2. Maňáková Nikol, 3. Kolajová Vendula, Chlapci: 1. Mišík Matěj, 2. Pachtl

Erik, 3. Zvonič Libor, Sládek Jiří, Kategorie II., 8.–9. ročník, Dívky: 1. Čajková Zuzana, 2. Štáhlavá Aneta, 3. Macková Adina, Kuricová Tereza, Chlapci: 1. Procházka Vít, 2. Malečik Matěj, 3. Miškeřík Dominik, Rumíšek Martin.

MEZINÁRODNÍ TURNAJ – POLSKO

Již jedenáctá návštěva družebního města přinesla opět spoustu radosti pro reprezentaci naší základní školy. Tým děvčat obsadil ve florbalovém turnaji třetí místo. Ještě lépe se vedlo chlapcům, kteří bez jediné prohry zaslouženě vyhráli turnaj ve florbale a následující den vybojovali krásné druhé místo ve fotbalovém turnaji šesti mezinárodních výběrů.

Naši žáci na družebním setkání na severu Polska.

PLAVÁNÍ – OKRESNÍ FINÁLE – RATÍŠKOVICE

Děvčata a kluci naší základní školy vzorně reprezentovali na okresním finále v Ratíškovicích, kde při plaveckých soutěžích dívky vybojovaly v nejmladších věkové kategorii třetí místo a chlapci svou kategorii s přehledem vyhráli.

FLORBAL – OKRSKOVÉ KOLO – VELKÁ NAD VELIČKOU

V úterý 12. listopadu proběhlo ve Velké nad Veličkou okrskové kolo ve florbale mladších chlapců. Družstvo našich žáků podalo ve všech utkáních velmi dobré výkony. Tým v pěti zápasech (Lipov, Veselí nad Moravou – Hutník, Kuželov, Hroznová Lhota, CZŠ Veselí nad Moravou) nasázel svým soupeřům 13 branek a se ziskem 9 bodů obsadil pěkné třetí místo.

Vedení základní školy děkuje žákyním a žákům za vzornou reprezentaci základní školy i obce a také všem, kteří se na přípravě všech uvedených akcí aktivně podíleli.

František Frýdecký, ředitel školy

POZVÁNKA NA PLÁNOVANÉ AKCE

Ples základní školy

– pátek 31. 1. 2020 od 19 hod.
v sále KD Velká nad Veličkou.

Velická laťka (22. ročník)

– čtvrtek 19. 3. 2020 od 8 do 14 hod.
ve sportovní hale.

Mladé Horňácko (48. ročník)

– neděle 5. 4. 2020 od 14 hod.
v sále KD Velká nad Veličkou.

Charita

Milí čtenáři Velického zpravodaje,
rok 2019 je u konce a tak jako my všichni, i naše charitní pečovatelská služba začíná pomalu hodnotit, co se nám v letošním roce podařilo a jaké cíle si stanovíme na rok příští.

O charitní pečovatelskou službu, kterou na středisku v DPS ve Velké nad Veličkou provozujeme již řadu let, byl letos velký zájem. V červenci jsme přijali novou pečovatelku, abychom zvládli zajistit péči alespoň u části žadatelů, které jsme měli v evidenci zájemců o poskytování pečovatelských služeb. V současnosti tedy na středisku ve Velké nad Veličkou pracuje 7 pečovatelek a dva dny v týdnu je zde i sociální pracovnice. Přesto kapacita služ-

by stále nedostačuje a evidujeme další žadatele, kteří mají zájem především o doprovodní a víkendové služby.

Nyní je před námi velmi důležitý úkol, který bychom chtěli v novém roce vyřešit. Jedná se o financování pečovatelské služby, které je dlouhodobě podhodnocené a Jihomoravský kraj i obce našeho regionu tímto způsobem existenčně ohrožují provoz našich služeb. Nechtěli bychom přijít o kvalitní pečovatelskou službu, která je účelná, efektivní, velice potřebná a umožňuje našim uživatelům zůstat na DPS nebo ve svých domácnostech po zbytek jejich života, což je zároveň našim posláním i cílem. Budeme se všestranně snažit tento finanční problém zvládnout a zachovat tak

stávající provoz pečovatelské služby ve stejné míře, jako tomu bylo doposud. Pokud by se nám nezdařilo potíže s financováním vyřešit, byli bychom nuceni v příštím roce ukončit poskytování veškerých úkonů charitní pečovatelské služby.

Služba Charity je ale také službou lásky, proto bych touto cestou chtěla poděkovat všem našim pracovnícím na středisku ve Velké nad Veličkou, které jsou příkladem toho, že ten kdo dává, dostává mnohem víc. Kdo slouží, dává najevo, že smyslem jeho života není jen on sám, ale i ostatní, jenž jsou pro něho darem od Boha, ale i příležitostí k radosti. Děkuji jim, že se snaží sloužit s láskou a věnují svůj čas druhým.

V neposlední řadě bych chtěla jménem Charity popřát nejen našim uživatelům, ale také všem obyvatelům obce Velká nad Veličkou požehnané vánoční svátky, radostnou důvěru v Boží lásku a do nového roku

2020 především pevné zdraví, spokojenost a elán do života. A nezapomínejme na to, že nezáleží na tom, zda konáme velké nebo malé věci, ohromující nebo nepatrné, ale jen na lásce, s níž je provádíme (Jan XXIII).

*Za Charitu Veselí nad Moravou
Marie Štípská, vedoucí pečovatelské služby*

Vánoční Slovo

Drazí bratři a sestry, milí spoluobčané!

V těchto adventních dnech se pomalu připravujeme na slavení Vánoc. Děti se jistě těší na to, až budou mít prázdniny, a na dárky pod stromečkem. Dospělí se často těší na dny volna a vánoční čas strávený s těmi nejdrazšími v rodinném kruhu. Ale ani prázdniny ani ty nejlepší dárky nám nemohou nahradit a zastínit to podstatné, co nám slavení Vánoc přináší.

Právě o svátcích vánočních si připomínáme největší dar, který jsme v životě dostali. Ježíše, Božího Syna, který nás přišel pozvat do Božího království. Právě o Váno-

cích se máme radovat více než kdy jindy z jeho narození.

Problémem je ale to, že právě na tuhle nejdůležitější věc často zapomínáme. I evangelista Jan při pohledu na davы lidí, kteří Ježíše odmítli a zůstali zatvrzelí, říká: „Svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.“ Tak i my musíme dávat stále pozor, abychom nepřišli o ten největší dar, který nám Bůh dává – svého Syna.

Vzpomínám si, jak jsme kdysi ve škole četli pohádku, která se jmenovala: „Měnil, až vyměnil“. Byla o člověku, který za dlouholetou službu u sedláka dostal jako od-

měnu hroudu zlata. Cestou domů ale postupně vyměnil zlato za koně, koně za krávu, krávu za oslíka, oslíka za šátek, a nakonec šátek za jehlu, kterou ztratil. Tak se z velkého boháče stal během krátké cesty opět chudák.

I my si musíme dávat pozor, abychom nedopadli podobně. Tím darem, který z každého z nás dělá boháče, je Ježíš. Jen ve spojení s ním můžeme ze tmy tohoto světa vejít do nebeské radosti – věčného štěstí.

Tma tohoto světa, jako by nám zároveň chtěla tento obrovský dar vzít. Nabízí nám často všechno, jen abychom se vzdali Ježíše. Někdy to může být přitažlivost hříchu, pohodlnost a lenost a tak podobně.

Nakonec se může stát, že sice o Vánocích máme plno dárků a cukroví, ale Pán Ježíš v našem nitru nenašel místo k přebývání. Stáváme se jen takovou krásně zabalenu a ozdobenu krabicí, která je ale uvnitř prázdná. Co dělat, abychom tak nedopadli, popřípadě abychom svou prázdnotu ještě dokázali změnit? I v tomhle nám sv. apoštol Jan radí. Říká: „Všem, kdo Ježíše přijali nebo přijmou, dává moc stát se Božími dětmi.“

Neoslavujeme Ježíšovo narození jenom proto, abychom vzpomínali. Pán přichází i dnes, aby dal našemu životu nový směr. Ale Božími dětmi nejsme jen proto, že jsme pokřtěni. Božími dětmi se také stále učíme být. Tím že svůj život žijeme s Bohem, tím že ve svém srdci uchováváme Ježíšovo slovo, tím že dáváme prostor Duchu svatému, aby řídil naše kroky.

Bohužel, my lidé někdy žijeme ve falešném domnění, že být dobrým křesťanem je velká dřina, a že této námaze je potřebné se co možná vyhnout.

To je ale omyl. Nejsme to my, kdo dělá Pánu nějaké milosti, ale v první řadě je to Bůh, který nás obdarovává, který nám nabízí pomoc a sílu. Bůh je ten, který je dárce. Po člověku chce jen otevřené srdce, schopné přijmout obdarování. Jestli tohle dokážeme, vše ostatní už bude jen hračkou.

I naše změna života a naše konání dobra ve vztahu k Bohu i druhým bude jen nepatrnou odpovědí vděčnosti, kterou nebudeme vnímat jako námahu, ale jako pozornost lásky.

Spisovatel Daniel Rops napsal novelu, která se jmenuje „Osmý hlavní hřích.“ Vypráví o tom, jak před Betlémskou jeskyní přichází dva lidé: muž a žena, jako zástupci dnešní společnosti. Nepřinesli malému Dítěti žádný dar, jen svou bídu a nemohoucnost, znázorněnou v okousaném jablku ze stromu poznání dobra a zla.

V té chvíli se ozve Boží hlas, který vyzývá oba dva k tomu, aby položili k nohám novorozeného Ježíše osmý hlavní hřích. Tento hřích ničí v lidském srdci i tu nejmenší částčku půdy, na kterém by mohlo vzklíčit semínko naděje. Tento hřích se jmenuje zoufalství. A Boží hlas pokračuje: „Spasitel přichází, aby vzal na sebe hříchy všech lidí, aby jim vrátil pokoj a radost. Má jen jednu podmínku. Aby lidé od sebe odhodili zoufalství a bezpodmínečně se svěřili Kristu. Novela končí tím, jak se lidstvo svěří Tomu, který je pravou nadějí a spásou.

Podobné je to i s námi. Radost z narození Ježíše Krista má proměnit naše srdce a naplnit ho radostí. Jestliže se skutečně svěříme Kristu, kterého nám Bůh posílá, objevíme pravý smysl Vánoc.

Pater ThDr. Josef Vysloužil, farář ve Velké

Co jste hasiči, co jste dělali...

V září jsme uspořádali na velickém náměstí tradiční hasičskou soutěž v požárním útoku. I přes deštivé počasí se do Velké sjelo celkem 35 hasičských družstev z okresů Hodonín, Uherské Hradiště, Zlín a Skalica (SVK). Letošní 23. ročník soutěže O pohár starosty obce a 2. ročník Memoriálu Pavla Tomčaly byl tedy co do počtu zúčastněných jeden z největších v historii této soutěže. Soutěžilo se v 5 různých kategoriích (muži, ženy, dorostenci, dorostenky, nad 35 let). V kategorii mužů obsadili první místo borci z SDH Mistřín s časem 18:19, na druhém místě se umístili chlapi z SDH Skalica Schaeffler. Třetí příčku obsadil domácí tým mužů, který tímto vybojoval i parádní třetí místo v celkovém hodnocení hasičské Grand Prix Hodonín

2019. V kategorii žen vyhrály suverénně holky z Kuželova s pěkným časem 18:87. Na druhém místě se umístilo družstvo žen z Vacenovic a třetí skončily hasičky z Hroznové Lhoty. Poté následovala družstva dorostenců a dorostenek. V kategorii dorostenců vybojovali první místo kluci z Vracova s časem 18:70, druzí skončili kluci z Ratiškovice a třetí místo urval domácí tým dorostenců s časem 19:78. Mezi dorostenkami byly nejlepším týmem děvčata z Míkovice s časem 21:59, druhé se umístily holky z Mistřína a třetí skončily dorostenky Vracov A. Poslední kategorií byli hasiči a hasičky nad 35 let. Zde ovládlo soutěž domácí družstvo, které zvítězilo s časem 19:71, druzí se umístili chlapi z Tupes a třetí příčku obsadily ženy z Tupes.

Soutěžní tým mužů se letos dále zúčastnil soutěží Grand prix Hodonín v požárním útoku, kde po celou sezonu vykazoval dobré a vyrovnané výkony, které celkově v GP Hodonín přinesly 3. místo. Mimo okresní soutěže družstvo navštěvovalo i soutěže na Břeclavsku, Uherskohradištsku a Zlínsku. Celkem za letošní sezónu vybojovalo družstvo 6 umístění na stupních vítězů. Soutěžní tým také letos na soutěži v Hrubé Vrbce stanovil svůj nový nejlepší čas v požárním útoku, který má hodnotu 17:19 s.

Další soutěže, kterých se naši zástupci zúčastňují, jsou soutěže TFA (železný hasič). Nejlepším našim závodníkem je Zdeněk Maňák ml., který letos vybojoval 5. místo v celkovém hodnocení Moravské ligy TFA, 2. místo ve Zlínské lize Železných hasičů a 6. místo v kategorii SDH na Českém poháru v Kroměříži. Během sezóny

stál na stupních vítězů celkem 11x. Svůj nejlepší letošní výkon si Zdeněk schoval na akademické mistrovství ČR v TFA kde skončil na parádním 3. místě!

Také naši mladí hasiči soutěží. Máme družstva mladších a starších žáků, kteří se letos zúčastňovali soutěží Velké ceny okresu Hodonín. Jedná se o seriál 9 mládežnických soutěží v rámci okresu Hodonín. Jako jednotlivce nás v kategorii starších žáků a dorostenců reprezentují i kluci Lipárovi (David a Lukáš). Výčet jejich letošních úspěchů je docela velký. Mezi ty největší patří jejich vítězství na okresním kole a postup na krajské kolo dorostu v disciplíně 100 m s překážkami. Velmi dobré umístění měli oba také na soutěži TFA mladých hasičů v Brně (celorepubliková soutěž), kde Lukáš z celkem 45 závodníků skončil těsně pod stupni vítězů (4. místo).

Výjezdová jednotka SDH musela od srpna (včetně) vyjíždět k 9 událostem: 1x záchrana osoby, 1x požár, 6x technická pomoc, 1x planý poplach. Největším zásahem za poslední dobu byl říjnový požár rodinného domu ve Velké nad Veličkou. Na místě zasahovalo 6 hasičských jednotek a byla povolána i výšková technika z Hodonínské stanice. Z domu byla sousedy evakuována jedna osoba a následně předána do péče ZZS. Kromě materiálních škod se požár naštěstí obešel bez vážnější škody na zdraví. Naši hasiči na místě požáru strávili více než 9 hodin.

A plány do příštího roku? Uspořádáme tradiční Hasičský ples, který se bude konat v sobotu 18. ledna 2020 v kulturním domě. V sobotu 14. března 2020 se bude konat 12. ročník soutěže mladých hasičů Velická hala. Velká premiéra nás pak čeká na přelomu května a června, kdy se na velickém náměstí uskuteční soutěž Železný hasič Velká nad Veličkou. Ano, letos už jsme tuto soutěž poprvé pořádali, ale i ta další bude premiérová. Naše soutěž byla totiž přijata

do Moravské ligy TFA! Jedná se o seriál soutěží, který si v minulých letech získal velkou prestiž. Soutěží této ligy se zúčastňují špičkoví závodníci z celé ČR. Na naši letošní soutěž totiž přijeli i zástupci této ligy a natolik se jim ve Velké líbilo, že nám nabídli možnost zařazení velického železného hasiče do tohoto prestižního seriálu. V červnu pak uspořádáme oslavy výročí 140 let od založení SDH Velká nad Veličkou. Program oslav pečlivě plánujeme a doufáme, že toto naše výročí s námi na velickém náměstí pořádně oslavíte.

Závěrem děkujeme Vám všem, kteří podporujete velické hasiče, ať už jsou to naši sponzoři, členové SDH, jejich rodinní příslušníci a spousta dalších lidí. Velký dík patří také OÚ Velká nad Veličkou.

Protože se blíží vánoční svátky a Nový rok, přejeme Vám všem klidné prožití vánočních svátků, vše nej v novém roce a s námi hasiči, ať se setkáváte především na oslavách, soutěžích, kulturních akcích a při jiných příjemných příležitostech.

Za SDH Velká n. Vel. Zdeněk Janků

Házená

Házená je kolektivní míčový sport, ve kterém proti sobě nastupují dva sedmičlenné týmy. Její počátky mají prapůvod už v míčových sportech starého Řecka. Házenou v podobě blízké tomu, jak ji známe dnes (tehdy pod názvem Handbold), vymyslel dánský učitel Holger Nielsen v roce 1898. V roce 1946 v Kodani vznikla Mezinárodní federace házené (IHF) a roku 1972

byla házená zařazena na program olympijských her. Tolik náhled do historie házené.

Historie velické házené se začala psát roku 2006. S nápadem založit ve Velké házenkářský klub, který by byl partnerem ve výchově mládeže pro tehdy velmi úspěšný klub ve Veselí nad Moravou, přišel jeden z členů veselského klubu, pan Vlastimil Procházka. Okamžitě našel podporu, jak

na obecním úřadě, tak i na Kordárně, která nově vznikající klub podpořila finančně. Sportovní klub házená Velká nad Veličkou, tak se klub dodnes jmenuje, našel zázemí v místní sportovní hale. Věnuje se především výchově mládeže a vychoval i několik hráček nejvyšší úrovně. Nejvýraznější odchovankyní klubu je Jana Šustková, která v současné době hraje v nejlepším českém klubu DHK Baník Most. S klubem v minulé sezóně získala mistrovský titul ČR a letos s Baníkem Most hrála i základní skupinu házenkářské ligy mistrů. Jana je také hráčkou českého reprezentačního výběru, za který pravidelně nastupuje. Dalšími aktivními odchovanci velické házené jsou např. brankářka Adéla Hřebejková, která nastupuje za SHK Veselí nad Moravou (MOL liga – nejvyšší společná česko-slovenská ligová soutěž) a spojka Veronika Štipčáková, která taktéž nastupuje za SHK Veselí nad Moravou (MOL liga) a je i hráčkou dorostenecké reprezentace ČR. V současnosti má klub 70 aktivních hráček a dalších 16 členů (trenéři, organizační pracovníci, aktivně zapojení rodiče).

V sezóně 2019/2020 náš klub reprezentují tři kategorie a to minižačky, mladší žačky a starší žačky. V klubu působí i hráčky dorosteneckých kategorií, které však po dohodě s klubem SHK Veselí nad Moravou hostují v tomto klubu a hrají 1. ligu starších dorostenek. Po podzimní části jsou na 9. místě.

Starší žačky nás reprezentují v jihomoravské lize starších žaček, kde se po ukončené podzimní části drží na pěkném 4. místě. V současné době se také připravují na třídní turnaj ve Veselí nad Moravou.

Také mladší žačky ve své kategorii hrají jihomoravskou ligu mladších žaček. Podzimní část zvládly bez většího zaváhání a jako jediný doposud neporažený tým v tabulce drží parádní 1. místo! V rámci předsezónní přípravy velmi dobře zvládly turnaj ve slovenském Rohožníku, kde se kromě soupeřů musely vyrovnat i s mimořádným „vedrem“ (celý turnaj se hrál na venkovním hřišti) a domů si přivezli pohár za 3. místo. V listopadu se zúčastnily dvoudenního turnaje v Pardubicích, kde si v silné konkurenci týmů z celé ČR odvezly pohár za 3. místo.

Velkou radost nám dělají i naše nejmenší hráčky z kategorie minižaček. Od letošního září zvládly tři velmi silně obsazené turnaje a z každého odjížděly s pohárem a medailemi. V Rohožníku (SK) vybojovaly 1. a 5. místo, v Seredi (SK) 1. místo a v Pardubicích na dvoudenním turnaji vybojovaly 2. místo.

Pokud byste chtěli vědět více informací o činnosti klubu, najdete nás i na Facebooku – Házená Velká nad Veličkou.

SKH Velká nad Veličkou děkuje tímto všem svým hráčkám (a Adamovi) za vzornou reprezentaci klubu, děkuje také trenérům a všem svým příznivcům a sponzorům, kteří klub podporují. Také za velkou podporu děkuje obci Velká nad Veličkou.

Na závěr Vám všem přejeme klidné prožití vánočních svátků, pohodový nový rok 2020 a těšíme se na shledanou s Vámi, např. na některém z házenkářských turnajů ve Velké.

*Za SKH Velká nad Veličkou
Zdeněk Janků*

Halloween v Šenku

V sobotu 26. října 2019 se v Hornáckém Šenku uskutečnil již čtvrtý ročník soutěže ve vydlabávání halloweenských dýní. Akci uspořádal Spolek pro Velkou.

Za krásného slunečného dne se do boje o putovní pohár zapojilo více než třicet rodinných týmů, mezi nimiž nechyběli ani vítězové předchozích ročníků Petruchovi (2018), Ptáčnickovi (2017) a Motyčkovci (2016). Díky přízni počasí se celá soutěž poprvé uskutečnila na dvoře Hornáckého Šenku a soutěžící tak měli pro svou činnost mnohem více prostoru, než bylo

zvykem ve vnitřních prostorách mlýnice Válcového mlýna. Je škoda, že někteří soutěžící dokončili výrobu své dýně až těsně před ukončením doby pro hlasování a neměli tak šanci ovlivnit celkové pořadí v soutěži. Zde měli jasnou výhodu ti, kteří svou dýni začali vyřezávat ihned po zahájení akce. V pravidlech soutěže byla také možnost svou dýni přinést již vyřezanou z domova, což se již podruhé ukázalo jako klí-

čové. Stejně jako loni se celkovým vítězem stal tým, který svou dýni přinesl již hotovou.

V hlasování všech zúčastněných soutěžících i diváků se letošními vítězi s velkou převahou stala rodina Mičkova. Na druhém místě skončili Šťastní a třetí rodina Whitfield.

V doprovodné soutěži o nejhezčí halloweenskou masku byl jako nejlepší vyhodnocen Marek Šťastný s velmi originální maskou bezhlavého muže.

Po celé odpoledne měly děti možnost vytvořit si halloweenské dekorace i obrázky či si dát drobné občerstvení.

Celá akce by se nemohla uskutečnit bez podpory Horňácké farmy s.r.o., která poskytla bezplatně dýně pro soutěžící.

Spolek pro Velkou tímto děkuje všem, kteří se na přípravě a realizaci akcí podílejí, bez jejichž pomoci by se žádná z akcí nemohla uskutečnit. Děkuje rovněž za přízeň všem účastníkům akcí. V neposlední řadě také všem, kteří akce podporují ať už finančně či materiálně. Těšíme se na to, že se budeme potkávat i v roce 2020.

Spolek pro Velkou

Vo Velkej nad Veličkou cvičia KUNG FU šikovné deti aj dospelí

Kung Fu ako filozofiu a bojové umenie poznáme hlavne z akčných filmov alebo vystúpení aj v Európe populárnych šaolin-ských mníchov. Ako sa však stalo, že je dnes Kung Fu a ČCHI KUNG vo Vrbovciach a Velkej nad Veličkou?

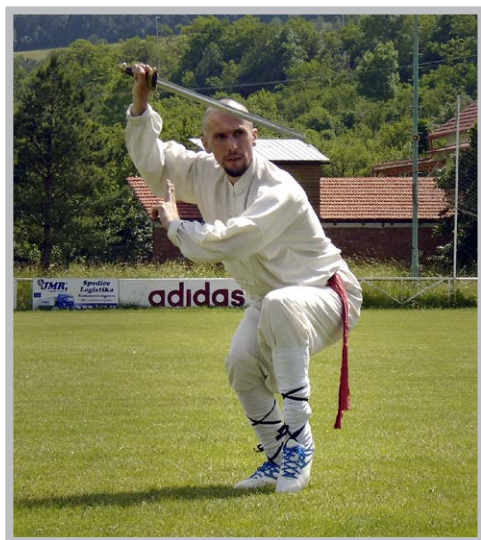
Volám sa Peter Kotus a rozhodnutie opustiť mesto s mojou manželkou prišlo prirodzene po inom rozhodnutí – a to keď sme sa rozhodli postupne zmeniť životný štýl a celkovo zlepšiť naše zdravie. „Odísť z mesta“, ako je to dnes už celkom populárne, je veľmi efektívnym riešením. Teda, celkovo to vnímam ako pozitívny trend.

Učenie a moje štúdium Kung Fu vlastne za to všetko do veľkej miery môže. Ponúklo mi cestu skutočného sebapoznania a neustáleho zdokonaľovania sa, ktorému sa oplatí venovať po celý život. Nech som sa venoval čomukoľvek a pracoval v akejkolvek oblasti, praktikovanie tohto umenia mi vždy pomáhalo získavať rovnováhu a jeho prak-

tické využitie v živote prinášalo neoceniteľné benefity. Keďže som túto cestu začal v relatívne neskoršom veku, z vlastnej skúsenosti môžem potvrdiť, že dôležitejšie ako vek alebo čokoľvek iné, je úprimné rozhodnutie „začať“.

Vek nie je teda až tak podstatný. Pri tréningu je potrebné zvoliť špecifický prístup vzhľadom na vek, pohlavie, celkový zdravotný stav, prípadne pôvod. Keď však človek úprimne prejavuje snahu a pestuje pevnú vôľu počas tréningu, prináša táto práca cenné ovocie v každom veku bez rozdielu. Teda, ak je človek dosť odvážny preveriť svoje morálne a fyzické kvality a pozrieť sa pravde do očí. Pravde o tom, kto som, čo naozaj potrebujem a kam smerujem. Navyše, svet Kung Fu alebo Wu Shu získal a vyvinul počas svojej viac než 1500 ročnej tradície toľko poznania vo vonkajších aj vnútorných štýloch, že dnes je naozaj možné vybrať si štýl aj zameranie podľa

konkrétneho človeka. Samozrejme, ak nájde vhodného majstra a dostupnú školu vo svojej zemepisnej šírke.

Tréning môže byť časovo náročný, študenti, ktorí chcú dosiahnuť badateľný progres, musia najviac trénovať doma. V dnešnej „instantnej“ dobe plnej „pohoničov a poháňaných“, študenti občas nechápu, že za 2 x 1,30 h týždenne síce zhdia pár kíľ (ako pri aerobiku), ale nie je možné zvládnuť danú techniku alebo učebnú látku úplne a hlavne uspokojujúco. Potrebný je hlavne tréning doma, „vždy keď je to možné“. Pritom si človek vypestuje sebadisciplínu a pevnú vôľu.

Škola Šeliem vo Vrbovciach a dnes už aj Velkej nad Veličkou je súčasťou Akadémie bojových umení Škola Šeliem so základňou v Bratislave, ktorú sme zakladali spolu s naším majstrom a ďalšími asistentmi pred 17timi rokmi zhruba v tej podobe, ako ju poznáme dnes. Základom výuky sú zvieracie štýly a hlavne aplikácia umenia v praxi, samozrejme iba v prípade nevyh-

nutnej potreby a predovšetkým pre udržanie dobrého zdravia. Výuková látka je v rámci všetkých pôsobísk v svojom základe rovnaká – harmonický rozvoj pohybových a psychických schopností, tj. sila, pružnosť, rýchlosť, techniky rúk aj nôh, akrobacia. V rámci tréningu mysle pracujeme na posilňovaní pevnej vôle, sebadisciplíny a sebadôvery. Ak hovoríme o štýloch, postupne nachádzame do štýlov Draka, Tigra či Bociana. Na programe je aj Sekací box a Južná päšť, tento rok pribudol výcvik boja s palicou (BO) a Kali palicami (escrima).

Vo Vrbovciach aj Velkej nad Veličkou sa venujem tréningu detí aj dospelých. ZŠ Vrbovce dlhodobo podporuje vznik voľnočasových aktivít svojich žiakov aj verejnosti. K dispozícii máme peknú telocvičňu s dobrým technickým zázemím. A tak sa môžu Kung Fu učiť aj deti od cca. 2. ročníka v rámci krúžkov školy alebo tie staršie vo večerných hodinách v rozšírenom tréningu, kde sa venujem aj dospelým.

Podobnú spoluprácu sa nám podarilo rozvinúť aj vo Velkej nad Veličkou. V kultúrnom dome už druhý rok každý piatok spoločne cvičíme Čchi Kung s dospelými, v ZŠ Masarykova máme taktiež v piatok krúžky Kung Fu pre žiakov školy a ako novinku začíname s tréningami Kung Fu pre mládež a dospelých každý pondelok o 17. hod., taktiež v ZŠ.

A dospelých myslím aj tých ďaleko po tridsiatke. Prirodzene tak vznikol dopyt aj po cvičení vnútorných štýlov a preto sa venujeme aj cvičeniu Čchi Kung, čo je druh cvičení zameraný na zdravie a dlhovekosť, známy aj ako „pravý elixír mladosti“.

V prípade, že sa študent venuje takému-to komplexnému tréningu dlhodobo, získava

tak okrem pevného zdravia a psychickej pohody aj mnoho znalostí pre riešenie situácií v bežnom živote či už pracuje mentálne alebo manuálne. V prípade detí, myslím, že ani nemusím pripomínať potrebnosť zdravého pohybu pre ich vývoj. Dnes je negatívny vplyv lákavých technológií zreteľne badateľný aj na populácii na vidieku. Tie vedú deti k psychickej a hlavne fyzickej pasivite a izolácii, orientácii viac na veci virtuálne ako reálne. Naopak Kung Fu pestuje aktivitu, vzájomnosť a celistvý pohľad na svet. V prípade detí, to všetko hlavne hravou formou. Preto je každý nový študent úspech, ktorý znamená veľké pozitívum pre jeho ako aj budúcnosť celej spoločnosti.

V priebehu štúdia som prišiel na mnoho vecí, avšak najpodstatnejšie je asi poznanie, že praktikovanie bojového umenia ako je napríklad Kung Fu prináša do života pocit bezpečia, rovnováhy a pokoja a tým sa stávam lepším človekom. Ak žijeme bez strachu a obáv, sme slobodnejší a žije sa nám ľahšie. Snažím sa odovzdávať toto poznanie ďalej a teším sa z pribúdajúceho počtu nových študentov. Rád ich privítam v telocvični vo Velkej nad Veličkou alebo vo Vrbovcích alebo na akomkoľvek inom podujatí počas roka.

Kontaktovať ma môžu prostredníctvom FB alebo webu www.skolaseliem.sk.

Peter Kotus, Škola Šeliem, Vrbovce

K činnosti klubu horňácké slivovice

Klub horňácké slivovice (ďalej KHS) bol ustavený v roku 2009. Jeho poslaním je podpora kultúrnych hodnôt a zachovávanie tradičného ovocnářství, vytvárajícího krajinný ráz národopisné oblasti Horňácko a CHKO Bílé Karpaty a tiež podpora kultúrneho a spoločenského dění a rozvoje tradičného ovocnářství v obci Velká nad Veličkou.

Jde prakticky o obohacenie folklorných akcií ve spolupráci s folklorním souborem Velička, jako je Mikulášská besídka nebo fašankové dny pořádáním koštu slivovice a jiných ovocných destilátů.

Dalším důvodem k založení KHS byla prezentace

horňácké slivovice, která vedle folkloru zaujímá nezastupitelné místo v životě horňáckých občanů.

V současné době má KHS 14 členů, kteří se dobrovolně a ochotně této činnosti věnují. Jde nám také o to, abychom prezentovali horňáckou slivovici i mimo náš region, jelikož její kvalita je bez nadsázky svým charakterem ve vůni a chuti jedinečná a nabízí nevšední zážitky při ochutnávce.

Horňácká slivovice z důrazu má výrazný mandlový buket a výraznou a plnou chuť oproti slivovici ze švestek. Je to zřejmě způsobeno zvláštními klimatickými

VELKÁ NAD VELIČKOU

a půdními podmínkami, které na Hornácku panují. Proč uvádíme jen slivovici z durancí? V naší oblasti se prakticky nevyskytuje švestka domácí, která byla zdecimovaná virovou chorobou „šarkou“. Durancie, která je odolná proti šarce a je nenáročná na pěstování, nám dává rovnocennou slivovici jako ze švestek, dokonce v dnešní době je tak ceněna, že jde do popředí zájmu pěstitelů. Autor Josef Nilsner napsal v Lihových novinách vydávaných v Uherském Hradišti, že: „Slivovice z durancí bude zřetelně vlajkovou lodí budoucnosti“, v což doufáme a věříme i my.

Členové KHS se zúčastňují degustací a koštů destilátů v okolních regionech jižní Moravy a svými vzorky hornácké slivovice přispívají ke stále lepšímu poznání předností a výjimečnosti naší slivovice.

Jednou z činností KHS bude i organizování praktických ukázek pěstování a ošetřování ovocných stromů, na které budou občané pozváni obecním rozhlasem, popř. pozvánkami.

Naše činnost a její fungování by nebylo možné bez nezištné pomoci Obecního úřadu ve Velké nad Veličkou. Při organizování shora uvedených akcí nám OÚ vypomáhá materiálně a též při administrativních záležitostech, za což patří OÚ upřímný dík.

Dík patří též pěstitelům, kteří ochotně poskytují vzorky destilátů ke koštům a ochutnávkám. Jsme též připraveni na požádání vypomáhat a spolupracovat při různých kulturních akcích podle potřeb OÚ a i jiných spolků a organizací a přispět tak k bohatšímu kulturnímu vyžití občanů a ostatních návštěvníků Velké nad Veličkou.

Klub hornácké slivovice

Pohádková cesta za dobrodružstvím

Za krásného slunečného počasí se v sobotu 21. září odpoledne uskutečnila pohádková cesta za dobrodružstvím. Pro děti bylo

připraveno několik zastávek s pohádkovými postavami, kde děti plnily úkoly. Na startu se setkaly s pirátkami, které předávaly star-

tovací kartičky s políčky pro razítka za každý splněný úkol. U princezen se stavělo puzzle, s vodníkem a jeho žínkou se rybařilo, s klauny se házelo míčkem a obručí, u perníkové chaloupky se loupil perníček. Onen svět strážil drákula, kostlivec a mrtvá nevěsta, děti musely nejdřív projít tmavým tunelem plným netopýrů, pavouků a krys, a poté okusovaly želé zuby ze strašidelného stromu a brčky nasávaly papírové kapky

ze stolu a přenášely je na jiné místo. U kovářů si děti zastřílely ze vzduchovky a na zvířátkové překážkové dráze si vyzkoušely skákání v pytli a chození v ploutvích mezi překážkami. V šenku čekal děti nejtěžší úkol, a to zahrát si karty s čerty, což velká většina dětí statečně zvládla.

Za splnění všech úkolů byly děti odměněny balíčkem se sladkostmi a opekly si špekáček.

Lenka Slováková

Podzimní ošetření ovocných stromů

Dne 9. 11. 2019 proběhl odborný seminář v přírodě, pod názvem Podzimní ošetření ovocných stromů, s teoretickým výkladem a praktickými ukázkami podzimního řezu stromů.

I přes nepříznivé počasí se tohoto semináře zúčastnila dvacítká pěstitelů a zahrádkářů. Velké díky patří nejen manželům

Řorkovým za zapůjčení sadu, ale i lektorům – panu Ladislavu Tomčalovi, panu Miroslavu Petříkovi a panu Tomáši Prachařovi.

Další seminář na téma Jarní ošetření ovocných stromků proběhne v březnu příštího roku.

*Těšíme se na Vás,
Klub hornácké slivovice*

Zdeněk Junák si našel cestu se svými srdcovkami i mezi Veličany

Srdcovky Zdeňka Junáka na cestách, tak se jmenoval pořad, který přicestoval v říjnu do hlavního sálu kulturního domu. S oblíbeným moderátorem stejnojmenné oblíbené relace na vlnách Českého rozhlasu Brno, hercem brněnského Městského divadla Zdeňkem Junákem, rodákem ze Starého Města, zavítal jako host také programový vedoucí rádia Jiří Kokmotos.

Větší dopravní zácpa v Brně jim sice zkomplikovala včasný příjezd na Horňácko, ale nakonec na poslední chvíli začali na scéně podle avizovaného času začátku. Přispěla k tomu také zvuková aparatura předem připravená Pavlem Mičkou, jejíž špičkovou kvalitu si oba vystupující pochvalovali.

Na natěšené diváky, mezi kterými byla také početná část přespolních, čekalo téměř dvouhodinové talkshow v podobě vyprávění především z natáčení televizního seriálu Četnických humoresek, kde Zdeněk Junák představoval jednu z rolí. Fundovaně a vtipně ho přitom doplňoval velký obdivovatel hornáckého folkloru Jirka Kokmotos. Kdo z diváků, z téměř zaplněného hlediště, čekal větší hudební či zpěvní zapojení, tak se mu předpoklady nenaplnily. Junák v doprovodu svojí kytary zazpíval pouze dvě písničky. Jedna byla od Vladimíra Vysoťského s názvem *Kamarád* a druhá známá lidová *Prší, prší, len sa leje*. K domovům odcházeli diváci spokojeni a byla mezi nimi

skupinka místních žen – kamarádek: Božka Supová, Lidka Čagánková, Anička Mičková, Eva Koníčková a Jana Kučerová, které rády navštěvují kulturní akce ve Velké.

„U programu jsem se pobavila. Bylo to takové příjemné, zábavné posezení. Oba mají navíc příjemné hlasy k poslouchání,“ řekla Eva Koníčková. „Znám je z brněnského rozhlasu, které poslouchám každý den, Junáka z televize. Mohli by se k nám někdy opět vrátit,“ doplnila Eva Koníčková.

Po programu se vyznali k umělecké návštěvě i samotní protagonisté pořadu.

„Konečně jsme byli na Horňácku! Náš program Srdcovky na cestách projíždí už rok celou Moravou, ale Horňácko nám ještě nikdy nevyšlo. Moc děkujeme Tondovi Vrbovi za přípravu této akce. Horňácko je pro nás kraj, ke kterému v rádiu vlastně hodně vzhlížíme a za mnohé vděčíme. Zejména letos procházíme naše archivy, brněnský rozhlas má letos

totiž 95 let, tak máme radost, že máme skvělé nahrávky majstra Hrbáče, vzpomínáme na pana řídícího Okénku, Jožku Kubíka, bratry Holé, ze současné doby na Petra Mičku nebo kluky kolem muziky Romana Sokola. Prostě Horňácko dalo a dává brněnskému rozhlasu mnoho a nám dalo výbornou atmosféru. Jsme moc rádi, že jsme tu mohli být,“ konstatoval Jiří Kokmotos. „Když nás zavoláte a budeme mít volný termín, rádi se k vám vrátíme. Bylo vidět na tvářích diváků, že nás vnímají, baví se a tak to má být. Taký se nám ve Velké líbilo, máte krásný kulturní dům s vynikající zvukovou technikou,“ dodal usmívající se Zdeněk Junák.

Setkání zorganizovala aktivní Kulturní komise spadající pod Obec Velká nad Veličkou. Příjemný ohlas měl nápad vedení KD Soni Pachlové, kdy se využilo částečně stolové úpravy pro diváky.

Antonín Vrba

Velká nemá stále velké hodové posvícení

Zatímco na mnoha místech v regionech Slovácka je celoročním velkým kulturním svátkem několikadenní hodové veselí, Horňácku se o krojovaných průvodech chasy, bujarém veselí u májů za velkého zájmu diváků, domácích i přespolních, může zatím jen zdát. Potvrdilo se to opět při nedávných hodech v centru regionu. Po ulici chodila jen skupinka krojovaných muzikantů. Velický mužský pěvecký sbor se už několik let snaží přitáhnout zájemce o folklor Hodovým zpíváním, ale při vstupu do sálu kulturního domu zde každoročně převažují nad diváky krojovaní účinkující z hostujících sborů a místních folkloristů. Letos se veselilo na šest desítek platících civilistů.

„Trochu mě zarazila slabá návštěva, která se zlepšila až po skončení televizní

taneční show. Ale to je asi trend v „tradičních“ folklorních baštách. V Kyjově na besedě u cimbalu „Eště byly čtyry týdne do hodů“ to bylo podobné“, sdělil nám Josef Varmuža, známý folklorista z Dambořic, který je uměleckým vedoucím sborů v Dambořicích a Svatobořicích-Mistříně.

„Co se týče programu, závěr a pokus o parodii na známé písničky, často z pera Fanoše Mikuleckého, se velickému sboru nevydařil. Pokud pominu poměrně chabé verše, pak to bylo rozpačité, bez nějaké hlubší myšlenky a spíš bych tuto „tvorbu“ viděl prezentovanou někde na fašáňkové zábavě a tak v pět hodin ráno. Rozhodně ne na hodech, jako vrchol vystoupení pěveckých sborů. Byl jsem rozpačitý a musím konstatovat, že jsem nebyl sám.

Každá taková akce, jakou bylo i toto zpívání, je důležitá a fandím pořadatelům, aby vydrželi, ono se to zlepší. Když jsem měl nějakých patnáct roků a začínal primášovat naši rodinnou cimbálkovku, tak jsem si říkal, při pohledu na národopisné dění, že nám to nějak umírá a moje děti už správné hody, fašaňk, šlaháčku, dožínky, ale

třeba i vánoční koledování, nezažijí. A je to tady pořád. Jsem optimista a nejsem sám.

Věřím, že ve věhlasném folklorním regionu, jakým bezesporu Hornácko je, se té pravé hodové nálady, divácké návštěvnosti, brzy taky dočkají,“ dodal na adresu organizátorů, Josef Varmuža.

Text a foto: Antonín Vrba

Už toho bylo dost!

Stalo se jakýmsi nepsaným pravidlem, že když se v obci objeví cizí nebo podivný pes, zavoláme Andreu. Ta ho odchytí, zaopatří, a když se jí nepodaří najít majitele, postará se o umístění v útulku. Tato činnost je součástí mojí práce na obci déle než 10 let, a protože obec se řešením této problematiky zabývala dříve i nyní, dovede mě konstatování, že nic neděláme, pořádně naštvat! Připouštím, že můj příspěvek je dlouhý, ale domnívám se, že jeho obsah je námětem k zamyšlení nás všech a snad i prostředkem k tomu, aby se podobné události neopakovaly.

Nevím, jaký význam pro vás mělo pondělí 18. listopadu, ale dvě události, které jsem ten den řešila, ve mně vyvolaly takovou vlnu emocí, vzteku a otázek, že ještě teď, 20. 11. v půl čtvrté ráno, nemůžu spát a přemýšlím. „Co jsou někteří z nás za lidi?“

V uvedený den kolem poledne mi bylo řečeno: „Přečtěte si „mej“, vy byste mohla vědět.“ A tak jsem četla. Z obsáhlého devítirádkového textu, který mimo jiné obsahoval zmínku o době normalizace(?) a knize o Maxipsu Fíkovi(?) jsem nakonec pochopila, že pisatel se na obec obrací s jedno-

duše popsatelnou stížností. Při výjezdu autem, v časných ranních hodinách, mu otevřenou branou vběhl do zahrady „vlčák nadstandardních rozměrů!“ A nebylo to poprvé!

Chápu, že se dotyčný bojí cizího velkého psa potulujícího se v obci a žádá, abychom na tuto skutečnost upozornili majitele, ale nějak mi unikl smysl toho ostatního textu. V obci se opakovaně potuluje několik psů, nejen vlčáků, které na základě podobných stížností odchytím a přivedu majiteli. Nebo se stihnou sami zase vrátit domů, a majitel o tom „možná ani neví?“. Bohužel moje upozornění, že je psa proti útěku nutno lépe zabezpečit, majitelé příliš nerespektují. To se potvrdilo v pondělí večer.

Zazvonil mobil: „Ahoj, volal mě náš mladý, mají u bytovky velkého labradora a nějak špatně chodí na zadní nohy. Nevíš, či by mohl byt? A tys mňa prej odpoledňa hledala?“ A tak jsem vyřídila jedním telefonem hned dvě věci. S volajícím jsem si vyjasnila, že jeho vlčák se ráno po obci netoulal, ale dotyčný viděl černého vlčáka na náměstí. Tak oslovím majitele dalšího tuláka. A labrador? Poradila jsem dva typy.

Mobil po krátkém čase zvonil zas. Tentokrát volala žena. Kontaktovali jsme oba majitele, ale ti mají psy doma. Už jsme volali i veterináře, obec prý má povinnost se o psa postarat, tak si pro něho prosím dojeďte, nevíme, co s ním. Povinnost je povinnost, šup do auta a jedu pro psa. Opravdu se mu na nohy moc nechtělo, možná ho někdo srazil? (nepodložená domněnka). Hodní nálezci, kteří už stihli psa nakrmit, napojit a uložit na deku, mi ho také pomohli i s dekou naložit do auta. „Zavezete ho na veterinu a necháte vyšetřit?“ ptali se. Moje odpověď byla špatná odpověď. „Pejska vyšetřit nenecháme a nic platit nebude, budeme hledat majitele“. Že jsem hubu nedržela! (o sobě to napsat můžu, tím žádné GDPR neporušuju.) Pejska jsem odvezla, a protože na OÚ se ještě konala schůze, našel se i další hodný člověk, který mi pomohl přenést psa do kotce. S pomocí další osoby se nám zanedlouho podařilo kontaktovat majitele. Trochu jsem se pozastavila nad tím, proč si místní obyvatel nemůže vyzvednout psa hned, když jsem ochotná na něj počkat a pejska předat, ale koneckonců je vše vyřešeno a pejsek v boudě na zapůjčené dece vypadal spokojeně. Šla jsem domů, úklid OÚ dodělám ráno, řešila jsem důležitější věc a je skoro půl osmé večer a už bude klid.

ALE NEBYL! Hodní lidé, kteří psa našli, ve snaze najít jeho majitele, dali na stránky FB „Co mě štve, ale i těší ve Velké nad Veličkou“ pejskovu fotografii s dotazem, jestli někdo neví, či je. A napsali domněnku, že ho asi srazilo auto. Také zveřejnili moje slova, že pejska na veterinu nepovezu... Ani oni asi netušili, jakou re-

akci to vyvolá! Ze tří příspěvků téže pisatelky cituju jen toto: „...obec to má na starost, a proto si může dovolit nechat psa kterého srazí auto pomalu zdechnout někde na čističce. On přece nemluví stěžovat si nebude... Že by nový starosta nevěděl, jak se má obec zachovat?“...

Znovu telefon! Jeden z představitelů obce se chtěl informovat co to máme na úřadě za psa, protože jistá občanka mu poslala SMS podobného znění jako paní z FB. Vysvětlila jsem, že se jedná o staršího psa, kterého jsem v letošním roce již jednou majiteli vracela, protože se zaběhl, že tento pes kulhal a měl poraněné ucho již tehdy, a proto se nedomnívám, že by jeho zdravotní stav souvisel s nehodou. Majitel byl informován.

Odešla jsem spát šokovaná tím, co se za poslední hodinu událo a také zjištěním, že vlastně nevím, jak se mám zachovat!? Poslední kapka poháru mé trpělivosti přetekla v úterý ráno. Po příchodu na úřad v 6:00 jsem zkontrolovala nocležníka, který s vrtěním ocasu vylezl z boudy, nechala ho pokulhat po obecním dvorku, aby mohl vykonat svoji potřebu a natočila krátké video, které se později pokusím umístit na FB, aby nálezci viděli, že pejsek na tom není tak špatně a je o něj postaráno. Pejsek dostal granule a vodu a já si šla po svých. Před osmou jsem šla pejska zkontrolovat... KOTEC BYL PRÁZDNÝ!!! Poptala jsem se všech úředníků – nikdo si tu pro psa nebyl. Asi jsem blbec??? Velký pajdávý pes zmizí ze zavřeného kotce, aniž by se podhrabal. Nebo si pro něho přišel majitel???

NEPŘIŠEL! PŘIJEL K ZADNÍ BRÁNĚ, PEJSKA ODVEDL Z KOTCE A ODJEL! CO K TOMU DODAT???

1. Vážený pane majiteli tohoto pejska, budova obecního úřadu je monitorována funkčním kamerovým systémem nejen zevnitř, ale i zvenčí.

2. Majitele tohoto pejska, který byl také zveřejněn na FB s dotazem „Či je?“, bych chtěla požádat, aby se pokusil o lepší zabezpečení proti potulování psa na ulici. Je vidět, že se o pejska staráte, ale je špatně pohyblivý, zůstane odpočívat kdekoli a může tak i zapříčinit nějakou nehodu. Lidem, kteří ho neznají, se navíc těžko vysvětluje, že pejsek není nebezpečný ani vážně nemocný, pouze starý.

3. Pisateli pondělního emailu sděluji, že jsem oslovila majitele vlčáků poblíž vašeho bydliště, o jejichž psech vím, že se umí zaběhnout. Ubezpečili mě, že jejich pes to nebyl a vzali na vědomí moji žádost o lepší zabezpečení.

4. V neděli 17. listopadu jsem pomáhala při sázení stromu Sametu před budovou

MZŠ, celý den se ve všech médiích mluvilo o tom, jak je krásné svobodně mluvit, cestovat, vzdělávat se ...

5. Opravňuje nás to k pořízení mazlíčka, o kterého se nedokážeme postarat? Opravňuje nás to psát anonymy, SMS a příspěvky na FB podobné tomu co jsem citovala? Obec v letech 2017–2018 zaplatila za pejsky umístěné v útulku 63.430 Kč. Týden jsem pečovala o fenku. Při venčení jsem potkala paní: „Jé to je naša! To je miláček našeho syna.“ Fenku jsme měli následující den odvážet do útulku! Šťastný konec, ale co dělal majitel celý týden pro to, aby našel svého miláčka? K čemu bylo hlášení místního rozhlasu? K čemu letáky s fotografií a nápisem našla se fenka!? K čemu příspěvek na FB? Letos jsme řešili případ zaběhnutého pejska, kterého opravdu srazilo auto. Nálezci ho nechali ošetřit v Malé Vrbce, obec ho odvezla na veterinární vyšetření do Veselí nad Moravou. Měl ochrnuté zadní nohy a další zranění. Majitel se našel sám, protože o pejska měl zájem a hledal ho. A i když nakonec pejska uspali, majitel zaplatil výlohy, a ještě nám poděkoval. A teď si někdo dovolí svobodně napsat na FB: ... „Obec je povinná se postarat i o veterinární péči, mají na to v rozpočtu i peníze, ale asi by zbylo málo na nějaký vánoční večírek...“

6. Peníze v rozpočtu máme abychom se postarali o pejsky, jejichž zdravotní stav to vyžaduje a jejichž majitel je nám neznámý! O pejska jsme se postarali, majitele kontaktovali. KDY PŘÍŠEL! A JAK! TOTO JE SVOBODA??? CHOVATEL MÁ VŮČI ZVÍŘETI TAKÉ POVINNOSTI!

7. Napsala jsem svobodný článek a dodržela GDPR, je mi špatně a beru si volno, ASI JE TOHO NA MĚ MOC...

Andrea Berglová

Bohatství za humny – a jak o ně nepřijít

4. Zahradní fauna

V předchozích třech číslech tohoto ročníku velického Zpravodaje jsme se věnovali několika tématům, která propojovala naše zahrady s okolní krajinou. Hledali jsme možnosti, jak do zahrad přinést více života, a nacházeli jsme je v moudrosti přírody. Věnovali jsme se významu původních stromů a keřů, půdě a vodě v ní obsažené i mrtvému dřevu.

Poslední díl této malé zahradní ekoserie uzavře téma živočichů v zahradě. I na zahradách s nízkou druhovou rozmanitostí se vyskytuje mnoho různých, ponejvíce bezobratlých živočichů. Natož pak v zahradách druhově rozmanitých, kde je ponechán alespoň malý kousek divočiny a kde se nepoužívají chemické postřiky a hnojiva.

Psát o všech zástupcích zahradní fauny nelze, vybrala jsem tedy dva příklady, v nichž se jedná o zvířata velmi užitečná, zajímavá a pozorovatelná. Ale hlavně a především – aniž bychom jim ubližovali, můžeme vstoupit do jejich životů tím, že je pozveme do svých zahrad. Některé jen na návštěvu, jiné nastálo.

Nejsnáze můžeme pozorovat **ptáky**, které také můžeme nejjednodušeji do zahrady přilákat. Právě v tomto čase se začíná s jejich příkrmováním. Ornitologové doporučují začít zhruba od listopadu, letošní podzim je mimořádně teplý, můžeme se tedy řídit počasím a termín posunout. Abychom však v dobré víře ptákům neubližili, musíme dodržet několik zásad.

Nejdůležitější je složení a kvalita nabízené potravy. Můžeme použít různá seme-

na i zralé zdravé ovoce a bobuloviny, některé ptáky (strakapoudi, brhlíci, sýkory) ocení tukové směsi. Pokud chceme ptačím návštěvníkům nabídnout něco z naší kuchyně, nesmí být tyto potraviny „vylepšovány“ solí, kořením, uzením ani smažením. Můžeme nabídnout nesolené vařené brambory či rýži, strouhanou mrkev, ovesné vločky, ale i syrové maso či lůj. Čím rozmanitější bude obsah krmítka, tím více druhů ptáků budeme pozorovat. Budeme-li kupovat lojové koule, vyhněme se levným produktům z palmového tuku. Jeho produkce má katastrofální dopad na biodiverzitu a navíc ptákům často ani nechutná. Lojové koule jsou prodávány v sítkách, do kterých se ale ptáky mohou zachytit drápky, proto je raději vložíme do vhodných držáků. Popadané sítky navíc svou vůni přitahují psy, ježky a jiná zvířata, kterým po pozření mohou způsobit vážné zdravotní potíže, mohou dokonce i uhynout. Množství krmiva přizpůsobíme počasí, v tuhých mrazech krmíme víc. A nezapomeňme ani na pitko, ptáky i v zimě potřebují vodu.

Důležitý je také výběr krmítka. Vhodným materiálem je dřevo, případně kvalitní plast, jehož výhodou je, že se dobře čistí a snižuje nebezpečí přenosu chorob a vzniku plísní. Kovová krmítka jsou nevhodná, protože namrzají a kloužou. Aby se zabránilo znehodnocování potravy vlhkostí a plísněmi, musí být potrava krytá, stříška by měla o několik centimetrů přesahovat základnu. Krmítko by mělo být alespoň 150 cm nad zemí a v případě potřeby

(krmítko na tyči, ale i lůž zavěšený na stromě) zabezpečeno proti kočkám například límcem z pletiva. Pokud máme krmítko umístěno u okna nebo přímo na něm (krmítka s přísavkou), mělo by být okno opatřeno záclonou nebo samolepkami, aby do něj ptáci nenaráželi a neporanili se.

A když už budeme ptáky krmit a pozorovat, můžeme se v půlce ledna zapojit do celorepublikového sčítání ptáků na krmítkách (více na webu České společnosti ornitologické: <https://krmitka.birdlife.cz>).

Přikrmujeme až do března. A až se k nám vrátí jaro a ptáci už se bez naší pomoci obejdou, můžeme se zaměřit na jiný, neméně zajímavý a užitečný živočišný druh.

Přilákat na zahradu **včelky samotářky** bude trochu obtížnější, musíme jim nabídnout ubytování. Tedy pokud jich chceme mít na zahradě tolik a na takovém místě, abychom měli možnost je pozorovat. Pár jedinců na zahradě určitě máme i bez včelích domečků, ale tyto včelky nežijí ve velkých společenstvech a tak často unikají naší pozornosti. Osidlují různé malé dutinky ve dřevě i zdivu, které ale přitom nenichí. Protože nejsou vůbec agresivní, nemusíme mít z jejich přítomnosti žádné obavy a můžeme jim i cíleně nabídnout ubytování tak, abychom je mohli pozorovat třeba spolu s dět-

mi. Můžeme pozorovat práci včelek při čištění dutinek, kladení vajec, nošení potravy a zavírání dutinek blátem nebo kousky listů. Jsou to vlastně taková malá „domácí zvířátka“, která nevyžadují žádnou péči. Když mají včelky odpracováno, často nocují v prázdných dutinkách a opravdu tak trochu vypadají jako pes vykukující z boudy.

Včel samotárek je mnoho druhů a jejich návrat do zahrad by znamenal návrat k přirozenému stavu věcí. A tak přestože chova-

ná včelstva decimují různé choroby a ubývá jich, následné potíže s opylováním stromů i ostatních kvetoucích rostlin by nám právě včely samotářky mohly pomoci vyřešit.

Jaké sady, zahrady a zahrádky budeme mít, je jen na nás. Přeji vám, milí zahradníci a zahrádkáři, mnoho radosti z bohatých zahrad plných života!

Ilona Janošková

Ještě Vám teče voda z vodovodu?

Doufám, že ano a vězte, že to není úplně běžná věc. Asi hodně z Vás ví, jak moc je právě náš zdroj pitné vody ohrožen a kolik úsilí mnoha lidí stojí jeho ochrana před zničením těžbou šterkopísků v jeho blízkosti. Otočíte-li doma kohoutkem, voda teče. Ale víte odkud? Kde se nachází zdroje pitné vody pro občany okresu Hodonín?

Nejstarším zdrojem je nádrž povrchové vody Koryčany. U ní je vybudovaná úprava vody s kapacitou 50 litrů/sec. Dalším zdrojem, a to podzemní vody, je prameniště v obci Moravská Nová Ves, kde máme úpravnu vody s kapacitou 100 litrů/sec. Naším největším zdrojem jsou prameniště podzemní vody na území Moravského Písku a Bzenec. U nich je vybudována úprava vody

s kapacitou 400 litrů/sec. Z těchto tří úprav vody se cestou mnoha vodojemů, přes vodovodní síť v délce 1 130 km a přes více než 40 000 přípojek dostává pitná voda až k Vám – 150 000 občanům.

Právě toto prameniště v Moravském Písku je ohroženo záměrem těžby šterkopísků jedné soukromé firmy. Pokud dojde ke znehodnocení nebo znečištění tohoto zdroje, je úplně jasné, že ani voda

z Koryčan a Moravské Nové Vsi nám nebude stačit!

Velmi si vážím všech, kteří jste se zapojili do akcí na ochranu naší vody. Vždyť šterku se skutečně nenapijeme! Děkuji moc za aktivity starostů a spolku Za vodu pro lidi. Připomínám, že stále lze podepsat petici za ústavní ochranu vody online na: <http://vodanadzlatu.kdu.cz/>.

Vážení spoluobčané, Všem Vám ze srdce přeji krásné prožití svátků vánočních, hodně zdraví a dostatek vody celý příští rok!
„VODA NAD ZLATO“

*Ing. Bc. Anna Hubáčková
senátorka za Hodonínsko*

Byly časy, byly

– vzpomínání na mizející velické rody 2. část

*Byly časy byly,
ale sa minúly,
po malúčkých chvíli
mineme sa aj my.*

*A keď sa mineme,
mnie sa krajina,
jako by odpadieť
vršek z rozmarýna.*

*Keď sa my mineme,
mnie sa celý svet,
jako by odpadieť
z červenej rúže květ.*

Rod Hudečků – 1. část

***Kateřina Hudečková-Zemanová,
její švagr Jan a manžel Jura
(a dva nejstarší synové)***

Na stránkách tohoto Zpravodaje (2019, č. 3, s. 36–39) jsme si představili rod Zemanů, který obýval dům na náměstí ve Velké č.p. 140. O pár metrů níže na č.p. 143, rovněž na náměstí, se nacházelo stavení, v němž přebývala od konce 19. století až donedávna mnohočlenná rodina velických Hudečků. Proč Hudečků z Velké? Nu, to proto, že zakladatel tohoto rodu pocházel z nedaleké Hrubé Vrbky. V roce 1884 se rod Hudečků propojil s rodem Zemanů a z tohoto spojení vzešla celá řada výborných zpěváků, muzikantů, tanečníků i pedagogů, kteří se v dalších letech stali nositeli národopisných tradic. Jak k tomu došlo?

Pojďme pěkně popořádku. Nejdříve si tak trochu představme oba bratry Hudečkovy, respektive švagra naší Kateřiny Jana, jelikož o manželu Jurovi budeme mluvit později, až budeme uvádět osobnost tetičky Hudečkové. Jak uvidíme, Jan si to zaslouží, jelikož se velmi podílel na existenčním zabezpečování potomstva svého bratra Jiřího a byl i poloviční Veličan.

Hudeček Jan (24. 12. 1856 Kuželov – 30. 6. 1913 Vídeň), malíř, geometr a člen

Súchovské republiky pocházel z hrubovrbeckého sedláckého rodu. Narodil se v Kuželově, jako nejstarší syn ze šesti dětí, kde jeho rodiče Martin a Alžběta, rozená Haličková, dočasně působili jako mlynáři na mlýně „U Zigmunda“ na moravsko-slovenské hranici. Jan studoval na gymnáziu v Uherském Hradišti. Vojenskou službu si odbyl v Olomouci jako voják – hudebník, jelikož dovedně hrál na flétnu, housle i violoncello. Rád také kreslil, což jej přivedlo na malířskou akademii do Krakova, kde z finančních důvodů studoval jen tři roky. Po návratu na Hornácko žil v Hrubé Vrbce, ale i ve Velké nad Veličkou, když jeden rok (1881/82) bydlel s učitelem Matoušem Běnou v jeho podnájmu. Od roku 1882 se stal platným členem súchovských republikánů, mezi něž se řadil i malíř Joža Uprka, kterému malířsky pomáhal při tvorbě křížové cesty ve Věrovanech na Hané a jako dobrý kamarád byl i hostem na Uprkově svatbě v roce 1899. V této době se snažil uživit jako malíř, avšak na radu přítele Uprky se z nejistého malířského živobytí nechal přeškolit (1894) na zeměměřiče, takže v dalších letech pak působil jako evidenční geometr ve státní katastrální službě v Kyjově, Hodoníně, Telči aj. V Novém Hrozenkově se tak třeba seznámil s malířkou Zdenkou Braunerovou, která na jeho

radu přijela do Velké, kde u švagrové Kateřiny Hudečkové nějaký čas pobývala.

Jan Hudeček byl vlastenecky hojně činný, mimo jiné byl členem kyjovské vlastenecké společnosti, do níž uvedl Jožu Uprku a třeba i Petra Bezruče. Byl i jedním z organizátorů tzv. Umělecké výstavy slovenské (1902), na níž vystavoval svých devět obrazů a navíc do katalogu napsal pod pseudonymem Jan Zrno i úvodní stať Slovenské malířství. Na této výstavě osobně vítal i světově známého francouzského sochaře Augusta Rodina, kterému pak hudci a tanečníci z Velké v Uprkově zahradě předváděli své umění. Hornáckou sedláckou mu zatančil Jan Hudeček se Zdenkou Braunerovou. Rodin tehdy unesen krásou hornáckého lidového umění prohlásil onu známou větu: „To je znovuzrozená stará Helada... Chtěl bych tu zůstat do konce svých dní.“ Mistr si na velické hudce vzpomněl i ve Francii, když Rodina v jeho domě navštívil coby student Karel Klusák z městečka Velké, o tom však až při povídání o rodu Klusáků.

Tento vrbecký Veličan se stal i zakládajícím členem Sdružení výtvarných umělců moravských, které bylo založeno v roce 1907 v Hodoníně. Můžeme pozorovat, že švagr Kateřiny Hudečkové vynikal schopnostmi organizačními, jímž věnoval v životě více času než malířství. Přesto namaloval kolem 70 obrazů a přibližně 300 skic. Byl převážně figuralistou a portrétistou, dovedl zachytit i barevnou krajinu (přehled Janova malířského díla a jeho pozůstalost sepsal a opatroval jeho prasynovec Jura Hudeček – pražský). Přesto jeho nejvýraznější dílo zachycuje jím vytvořený rozměrný obraz, který namaloval po odchodu z Krakova pro hlavní oltář chrámu v St. Giovanni di Sterna v Istrii.

Janíček Baraníček, jak jej republikáni pro jeho pěkné vlasy nazývali, zůstal dlouho svobodným mužem, neboť byl jako geometr často překládán z místa na místo. Oženil se až v Telči, ve svých dvaapadesáti letech v roce 1908. Vlastní děti neměl, proto ochotně pomáhal své švagrové před i po úmrtí bratra Jiřího (1901) finančně a výchovně zabezpečovat svých šest synů nejen na studiích, ale též držel ochranou ruku i nad jejich domem a hospodářstvím, jak ještě uslyšíme.

A nyní se vrátíme zpět na velické náměstí k Hudečkům. V roce 1884 se **Kateřina Hudečková-Zemanová** (10. 6. 1861 – 30. 10. 1927), dcera velického sedláka Martina Zemana a sestra sběratele lidových písní Martina Zemana (o nich jsme psali minule), provdala za hrubovrbeckého sedláka a hospodského **Juru Hudečka** (18. 11. 1862 – 11. 1. 1901). Zde hospodařili na jejich gruntě a vedli též obecní hospodu „na prostředku“. V Hrubé Vrbce se jim narodily tři děti. Jako první Jaroš (1885), pak Jan (1886) a Jura (1888). Od roku 1892 žili ve Velké, nejdříve v Kateřinině rodném statku u Zemanů na Závodí (grunt dnes přináleží naší kmotrence Lidce Práškové-Zemanové). I ve Velké si pronajali obecní hospodu a zároveň tu také i hospodařili. Po příchodu do hornáckého městečka se jim narodil syn Cyril (1892).

Mimo náročnou práci při zabezpečování živobytí pro rodinu se dovedli oba manželé věnovat národopisné činnosti, při které ve světě předváděli, co vše Hornáci umí a zachovávají. Již v roce 1892 se oba zúčastnili Lidového koncertu v Brně, jehož hlavním iniciátorem byl Leoš Janáček, kde spolu s legendárním Pavlem Trnem a jeho muzikou prezentovali náš kraj. I v roce 1894

se zapojili do příprav slavné velické Národopisné výstavy. A což teprve v Praze, kde na velkolepé Národopisné výstavě československé v roce 1895 pobývali celého půl roku, jelikož měli v tzv. Čičmanském gazdovství pronajatou hospodu, kde po celou dobu výstavy vyhrávali také hornáctí hudci, najatí hospodským Hudečkem, který s nimi i s manželkou předváděl folklor našeho regionu takovým osobnostem, mezi které se řadily kupř. ředitel Národního divadla F.A. Šalda, primátor Prahy Čeněk Gregor, umělci Joža a Franta Uprkovi, Mikoláš Aleš, Milan Jiránek, již vzpomínaná Zdenka Braunerová, literáti Alois Jirásek, Jan Herben či Růžena Svobodová a mnozí jiní.

Když se z pražské výstavy navrátili domů, zakoupili si manželé na velickém náměstí dům a opět vedli zmiňovanou hospodu. I jejich rodina se rozrostla, protože se jim narodili další synové a to Dušan (1896) a Martin (1897). Dcerka Štěpánka přišla na svět roku 1899 (25. 12.), avšak ta za necelý rok zemřela (20. 12. 1900), bohužel rok po ní na tuberkulózu pak i její otec Jiří v necelých devětatřiceti letech. Úmrtím manžela se vdova Kateřina rázem ocitla v obtížné situaci, když nejstarší syn měl 15 let, nejmladší jen tři roky. A to navíc hospoda, kterou vedla, byla vykradena. Rodina se tak dostala do finančních problémů, dokonce hrozil prodej jejich chalupy. Situaci zachránil švagr Jan, který dům z dražby vykoupil.

Tetička Kateřina se přesto snažila umožnit svým dětem získat vzdělání. Jelikož byla zdatnou vyšíváčkou, živila rodinu ponejvíce vyšíváním krojových součástí a nejruznějšími bytovými doplňky, které dodávala svým známým v Praze a všude, kde byla příležitost. Hodně jí vypomáhal i šva-

gr Jan tím, že podporoval synovce na studiích. Je známo, že při svém působení v Hodoníně, vzal k sobě na studia Juru a Jana a pak následně Juru a Dušana úplně zaopatřil během jejich studia reálky v Telči. Výtvarně nadaného Dušana též do jisté míry ovlivnil i v jeho malířských začátcích.

Ranou osudu byla tato prostá žena zasažena i po vypuknutí I. světové války, během níž na frontu postupně narukovali všichni synové, z nichž dva ve válce zahynuli. Tehdy také kupř. stvořila píseň Bylo nás šest bratrů od jedné maminky a Tá nešťasná vojna, ve které vyzpívala žal i bolest matky nad osudem svých synů i svým vlastním.

Přes všechny tyto těžkosti nacházela smysl života v písních, které se staly její věrnou průvodkyní a provázely ji po celý život, při každodenní práci, ve chvílích veselých i smutných. Zнала neuvěřitelné množství písní táhlých, milostných i balad, pracovních, vojenských i sedláckých. František Bartoš trávil v její společnosti s přítelem Martinem Zemanem spoustu hodin a zapisoval texty písní, které mu zpívala. Její bratr Martin zachycoval nápěvy, jelikož Bartoš notaci neprováděl. Ve své sbírce z roku 1889 napsal o Hudečkové: „Kateřina je znamenitá, cituplná zpěvačka. Písní zná, že by se z nich snad ani nevyzpívala.... Veliká většina písní velických v této sbírce jest sebrána od ní.“ Leoš Janáček přivedl zpěvačku Národního divadla Gabrielu Horvátovou ke K. Hudečkové, aby jí byla vzorem pro herecké ztvárnění Kostelničky v opěře Její pastorkyňa. A sólistka Horvátová se tímto vzorem ráda řídila. Tetička Hudečková byla též velmi dobrou znalkyní hornácké lidové kultury. Její výšivky byly oceněny na výstavách a byly velmi žádané.

Za svého života se jí dostalo uznání od mnoha významných osob. V průběhu let ji ve Velké navštívilo kolem 70 osobností. Kromě těch již výše uvedených bychom ještě alespoň uvedli Leoše Janáčka, Viléma Mrštíka, Josefa Koudelku, Herberta Masaryka, Aloise Kalvodu, Josefa Klvaňu, Františka Kretze, Vladimíra Úlehlu, Josefa Černíka, Ladislava Rutteho, švýcarského literáta a výtvarného kritika Williama Rittera, Francouze Gustava Charpentiera aj.

Když 30. října 1927 skonala ve své rodné Velké nad Veličkou, věnoval její památce Ladislav Rutte obdiv a úctu v nekrologu, nazvaném Stařenka Katerina Hudečková z Velké – mrtva, těmito slovy: „*Odešla jedna z mála prostých venkovských žen, jejichž význam se neomezil pouze na rodné místo. Zemřela lidová zpěvačka v tom pravém slova smyslu, snad poslední na moravském Sloven-*

sku, zemřela vzácná, přirozeně inteligentní a hluboce založená bytost. (...) Podivuhodná duševní vyrovnanost, ušlechtilá mysl, vzničená vždy pro vše krásné, dovedla jako kouzlem zaujmout. S povahou tak hlubokou jako byla její se setkáváme jen málokdy. (...) Byla vždy hrdou, uvědomělou ženou, ctíla kraj a tradiční mrav otců. Lásku k rodné hrouď vštěpovala i dětem a rozhořčeně dovedla vytknouti vlažnost všem, kdož toho zasloužili. (...) Byla to prostá žena – šlechtična, a na její rov klademe s pohnutím tuto prostou kytičku letmých vzpomínek.“

Co dodat k těmto slovům a k této velké velické osobnosti. Jen to, že tyto řádky i dnes, téměř po sto letech, jsou poučné, vzácné, láskyplné a pohladí každého z nás po duši.

PhDr. Antoš Mička a Mgr. Petr Mička
(pokračování příště)

„Batéřečky na lavečky“ aneb Jak jsme dopadli?

Milí spoluobčané, dne 31. října 2019 byl ukončen sběr použitých baterií do soutěže BATERKOMÁNIE, a nastalo čekání na výsledky.

4. listopadu 2019 jsme obdrželi tento email: Výsledky soutěže zatím nemáme, teprve svážíme nasbírané baterie. Průběžné výsledky však napovídají, že váš úřad patřil v soutěži k těm aktivnějším, což vám dává velkou šanci na úspěšné umístění.

13. listopadu 2019 **Již známe kompletní výsledky soutěže, ale ty vám ještě neprozradíme. Víme však, že právě váš úřad patří mezi 3 nejúspěšnější.**

Gratulujeme!

Všem sběračům baterií bychom touto cestou chtěli velice poděkovat, protože bez jejich pomoci by se náš záměr nezdařil. Konečný výsledek soutěže se dozvědí dva zástupci za naši obec, kteří nás na této akci budou reprezentovat. Bude to pan starosta Ing. Petr Šmidrkal a členka Komise pro životní prostředí a rozvoj turismu paní Jana Lipárová. Doufáme, že o své zážitky ze slavnostního vyhlášení se s námi podělí ve Zpravodaji 1/2020.

„Bateriím zdar, a lavečkám též!“

*Komise pro životní prostředí
a podporu turismu*

Agentura AV pořádá

18. Předvánoční zpívání lidových sborů, sólistů a muzik ze Slovácka

*Došli sme
k vám na kolečku...*

**Neděle 15. prosince 2019 v 15.00 hodin
Kulturní dům ve Velké nad Veličkou**

účinkují:

- Mužáci z Hrušek • MS Něčičáci z Kyjova • MS z Rohatce**
- Hornácký mužský sbor Chotár**
- HŽS Robky z Malé Vrbky**
- ŽS z Velké nad Veličkou**
- Dívčí sbor Svodnica z Blatnice pod Sv. Antonínkem**
- ŽPS Podolské Frišky z Podolí**
- ŽS Rezeda z Uherského Hradiště**
- HCM Petra Kubíka se sólistou Jožkou Slovákem a dalšími**

Moderuje Jiří Miškeřík

Spolupartneři a mediální partneři akce:

Dotační programy na sázení stromů

Ve městech se většinou stromy vyskytují pouze na žádoucích místech, jako jsou například parky a aleje, v intenzivních zemědělských oblastech nekonečných polních lánů pak stromy nenajdeme vůbec. Tento stav se v České republice snaží změnit iniciativa Sázíme budoucnost, která vznikla za podpory Nadace Partnerství. Tato iniciativa si v průběhu letoška stanovila ambiciózní plán, vysadit 10 milionů stromů – za každého Čecha a Češku jeden. Jedná se o výsadby mimo les. Sází se tedy aleje, větrolamy, sady, remízky, zelené oázy, ale i solitéry. V krajině, ať už v zemědělské, či v urbanizované, jsou stromy potřebné nejen kvůli pohlcování oxidu uhličitého a produkci kyslíku, ale zejména kvůli ochlazení ovzduší. Jeden plně vzrostlý strom vydá za 10 klimatizací, což je v době globálního oteplování a městských „betonových džunglí“ opravdu zapotřebí.

Jelikož vysadit 10 milionů stromů není žádná hračka, snaží se Sázíme budoucnost tento projekt lidem co nejvíce usnadnit. Ve spolupráci s AOPK ČR (Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky), Státním

fondem životního prostředí a Ministerstvem životního prostředí byly spuštěny dotační programy pro obce, spolky i jednotlivce. Na stránkách Sázíme budoucnost, v sekci „Finance na Vaše výsadby“, můžete najít odkazy na dotazníky pro vyplnění žádosti o dotace z veřejných i dalších zdrojů. V praxi to znamená, že si i jako jednotlivec můžete zažádat o dotaci na vysazení například vlastního ovocného sadu.

Dotace jsou poskytovány na veškeré úkony a potřeby spojené se sázením stromů. Jedná se o samotné pořízení stromu, materiál na ochranu proti okusu zvěří, systém závlahy atd. Finanční podpory se týká i následná péče, která je většinou stanovena na 3–5 let od vysazení. Po tuto dobu je třeba okolí sazenic ožínat, kontrolovat ochranné prvky kolem stromů a důležitá je také závlaha. Vysazovat se mohou stromy i keře. Vhodné typy dřevin najdete rovněž na stránkách Sázíme budoucnost v sekci „Co sázíme“. Podání žádosti je u jednotlivých dotačních programů různě časově omezeno. Vše potřebné se dozvíte na stránkách **www.sazimebudoucnost.cz**.

*Mgr. Lenka Habartová
Za komisi pro životní prostředí
a podporu turismu*

Informace

Redakce zpravodaje uvítá vaše příspěvky nebo návrhy – co vás zajímá, co chcete vědět nebo sdělit občanům. Své připomínky, návrhy či sdělení můžete posílat mailem na adresu zpravodajvelka@centrum.cz nebo poštou na adresu: Kulturní komise, Obecní úřad, 696 74 Velká nad Veličkou. Uzávěrka příštího čísla je **23. února 2020**.

Klub RELAX

Za krátkou chvíli nás čekají nejhezčí svátky roku. Klub Relax – Marta Tomšová, děkuje klientům za jejich přízeň a využívané služby v tomto roce. Do 24. 12. 2019 budou v prodeji vánoční dárkové poukazy

na zážitkové wellness procedury, ozdravné koupele, masáže, saunu či kosmetické ošetření pleti. Přeji Vám krásné a spokojené prožití vánočních svátků, do nového roku 2020 hlavně zdraví, štěstí a hodně úspěchů.

Marta Tomšová

Kalendář Na Horňácko 2020

V cyklu třinácti grafických listů připravil výtvarník František Pavlica nástěnný kalendář *Na Horňácko na rok 2020*. V něm zobrazuje svůj pohled na zvyky a obyčeje i současné kulturně společenské dění v jednotlivých obcích této oblasti. Kalendář navazuje na podobný kalendář z roku 2011

s obdobnou tematikou nazvaný *Rok na Slovácku*. Ten, kdo má rád folklor, jistě přivítá příležitost pořídit jej jako dárek k Vánocům pro své blízké. K dostání je v místní knihovně nebo u Martina Kuchyňky (739 558 012).

Ukázka jednoho měsíce kalendáře je na poslední straně tohoto zpravodaje.

Kulturní komise a obec Velká nad Veličkou pořádají
Adventní koncert folkového tria

Marián & ÚLETY

a scholey z Velké nad Veličkou

13. prosince 2019 v 18:00 hodin

v evangelické modlitebně ve Velké nad Veličkou

Vstupné dobrovolné

Osobní bankrot aneb insolvence

Když bylo v roce 2008 umožněno soukromým osobám – nepodnikatelům řešit dluhovou past a předlužení, ve kterém se tyto osoby ocitly, byl jsem skeptický. Nevěřil jsem, že osoba, která si nedokáže odhadnout svou schopnost splácet, spočítat úroky, zadlužit se u různých poskytovatelů půjček, by dokázala dalších pět let žít ze soudem určeného minima, pracovat a splatit minimálně třicet procent svých dluhů. Ve svém odhadu jsem se mýlil. Loni jsem potkal matku tří dětí, která se zadlužila s bývalým manželem – gamblerem, podstoupila oddlužení a dnes je bez dluhů. V jiném případě rodiče poskytli ručení za úvěr nezdarového syna, který nesplácel a jedinou šancí pro důstojný život na stáří bylo jejich oddlužení. A podařilo se. Pravidelné návštěvy exekutorských vykonavatelů totiž nikomu na psychické pohodě nepřidají.

Institut osobního bankrotu je určen pro fyzické osoby, které se ocitnou v předlužení a nejsou evidentně schopny své dluhy splácet.

Proč o tomto tématu píšu? Jako advokát nově připravuji a podávám insolvenční návrhy za dlužníky. Nedávno jsem řešil pána, zadluženého nezvládnutými dluhy plynou-

cími z hypotéky, který dopltil na snížení příjmů po rozvodu manželství. Oddlužení neabsolvoval a snažil se splácet. Po dobu pěti let pracoval, brigádoval a když zaklepal na dveře exekutor, splácel. Výsledek byl takový, že pán je udřeny a dluh pořád stejný (úroky, smluvní

pokuty, přepravek pohledávek, odměny z exekucí, nákladů právního řízení). Až nyní požádal o zahájení insolvenčního řízení. Pět ztracených let. Už mohl být oddlužený.

Jaké jsou výhody vstupu do insolvenčního řízení pro dlužníka? Skončí návštěvy **exekutorů**, zastaví se **růst úroků**, splátkový kalendář **trvá 3 roky nebo 5 let**. U starobních důchodců a invalidních důchodců II. a III. stupně trvá oddlužení 3 roky ze zákona.

Jaké jsou podmínky pro dlužníka? Dlužník musí mít pravidelný příjem, který lze doložit písemně. Nesmí být trestán pro majetkový delikt.

Snadnější přístup k oddlužení pomáhá lidem vymanit se z „dluhového otroctví“ a začít žít normální život. A úvěrové společnosti v důsledku budou muset před poskytnutím půjčky lépe a důkladněji posuzovat solventnost dlužníka a jeho schopnost splácet.

*Mgr. Evžen Morávek,
advokát ve Velké nad Veličkou*

SPORTOVNÍ KLUB HÁZENÁ, z.s.

696 74 Velká nad Veličkou 151

e-mail: hcvelka@seznam.cz

Turnaje pořádané SKH Velká nad Veličkou

O Horňácký Pohár – 12. ročník

31.1. – 2.2. 2020, kategorie: **mini žačky 6+1**, ročník 2009 a mladší

Hřiště: sportovní hala Velká nad Veličkou

Herní systém: dle počtu družstev

Termín ukončení přihlášek: 30. 11. 2019

O Horňácký Pohár – 13. ročník

28.2. – 1.3. 2020, kategorie: **mladší žačky**, ročník 2007 a mladší

Hřiště: sportovní hala Velká nad Veličkou

Herní systém: dle počtu družstev

Termín ukončení přihlášek: 31. 12. 2019

O Horňácký Pohár – 7. ročník

6.3 – 8.3. 2020, kategorie: **starší žačky**, ročník 2005 a mladší

Hřiště: sportovní hala Velká nad Veličkou

Herní systém: dle počtu družstev

Termín ukončení přihlášek: 31. 1. 2020

Na všech turnajích:

1. až 3. místo: pohár + medaile

všichni diplom a balíček sladkostí

ocenění pro nejlepší hráčku, střelkyni, brankářku

Dále na všech turnajích:

možnost ubytování v blízkosti sportovní haly

možnost zajištění celodenního stravování

přímo v hale bohaté občerstvení – jídlo, pítí

Bližší informace a závazné přihlášky: andrea.tryskova@seznam.cz

Těšíme se na Vaši účast.

Vánoce pod Javorinú

PROSINEC

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

*Příjemné prožití svátků vánočních
a vše dobré v příštím roce přeje redakce*